

מדינת ישראל

משרד הממשלה

למחנה עז אכלוס ירושלים

יהודה תא"ר

משרד
כאס לממשלה
ת" 43.11

הפצת מסמך באמצעות ירושלים,

פעילות באמצעות ירושלים, הוסדה

היוכאת צהרית באמצעות ירושלים

הבונטאות בירושלים לזכר קורבנות הפאסיזם

10774/15 - 1970-1969

מס. תיק מקורי

10774/15 - 1970-1969

ממונה על אכלוס ירושלים יהודה ת

10774 / 15 - ג

1089542 מס פריט
06/11/2013

43.43/1 - 49
02-120-09-01-03

שם
מזהה פנימי
מזהה לוגי
כתובת

מחלקה
י"צ
כאס לממשלה

ירושלים, י"א בשבט תש"ל
18 בינואר 1970

אל ד"ר י. הרצוג - מבכ"ל המשרד

סאת י. ברקוביץ

הנדון: הצעת מסלול במזרח ירושלים.

מוצע לערוך ביום ב' ה-19.1.70 בשעה 9.00,
סיור במזרח העיר שיכלול:

1. אתרי הבנייה החזוים,
2. שטחי התכנון לשנות ה-70,
3. בקור חסוף אצל מהיטבים (סגורים ועסקים),
4. סיור בפרויקטים מיוחדים.

מסלול הסיור: רמת אשכול, הגבעה הצרפתית,
בזווה יעקב, בית חנינא - שאפט,
הר הצופים, ארמון הנציב,
בית צפפה.

חסיור ימשך שעהיים.

ב ב ר כ ה,

י. ברקוביץ

THE UNITED STATES OF AMERICA
DEPARTMENT OF THE ARMY

OFFICE OF THE ADJUTANT GENERAL

WASHINGTON, D. C.

ADJUTANT GENERAL'S OFFICE

ADJUTANT GENERAL'S OFFICE
ADJUTANT GENERAL'S OFFICE

ADJUTANT GENERAL'S OFFICE
ADJUTANT GENERAL'S OFFICE
ADJUTANT GENERAL'S OFFICE
ADJUTANT GENERAL'S OFFICE

ADJUTANT GENERAL'S OFFICE
ADJUTANT GENERAL'S OFFICE
ADJUTANT GENERAL'S OFFICE
ADJUTANT GENERAL'S OFFICE

ADJUTANT GENERAL'S OFFICE

ADJUTANT GENERAL'S OFFICE

ADJUTANT GENERAL'S OFFICE

ירושלים, י"א בשבט תש"ל
18 בינואר 1970

אל ד"ר י. הרצוג - מנכ"ל המשרד

סאה י. ברקוביץ

הבדול: הצעת סטלול במזרח ירושלים.

מוצע לערוך ביום ב' ה-19.1.70 בשעה 9.00,
סיור במזרח העיר שיכלול:

1. אתרי הבנייה החדשים,
2. שטחי התכנון לשנות ה-70,
3. בקור חסוף אצל סתייגים (סגורים ועסקים),
4. סיור בפרויקטים מיוחדים.

סטלול הסיור: רמת אשכול, הגבעה הצרפתית,
בזוה יעקב, בית הציבא - טאפט,
הר הצופים, ארסון הנציב,
בית צמחה.

הסיור ימשך שעהיים.

ב ב ר כ ה,

י. ברקוביץ

1944-1945
1946-1947

1948-1949

1950-1951

1952-1953

1954-1955

1956-1957

1958-1959

1960-1961

1962-1963

1964-1965

16.1.70

מל"ג ו-33/8 - מל"ג המל"ג
מל"ג ו-33/8

המל"ג ו-33/8 - מל"ג המל"ג

מל"ג ו-33/8 - מל"ג המל"ג

מל"ג ו-33/8 - מל"ג המל"ג

(1) מל"ג ו-33/8 - מל"ג המל"ג

(2) מל"ג ו-33/8 - מל"ג המל"ג

(3) מל"ג ו-33/8 - מל"ג המל"ג

(4) מל"ג ו-33/8 - מל"ג המל"ג

מל"ג ו-33/8 - מל"ג המל"ג

מל"ג ו-33/8 - מל"ג המל"ג

מל"ג ו-33/8 - מל"ג המל"ג

מל"ג ו-33/8 - מל"ג המל"ג

מל"ג ו-33/8 - מל"ג המל"ג

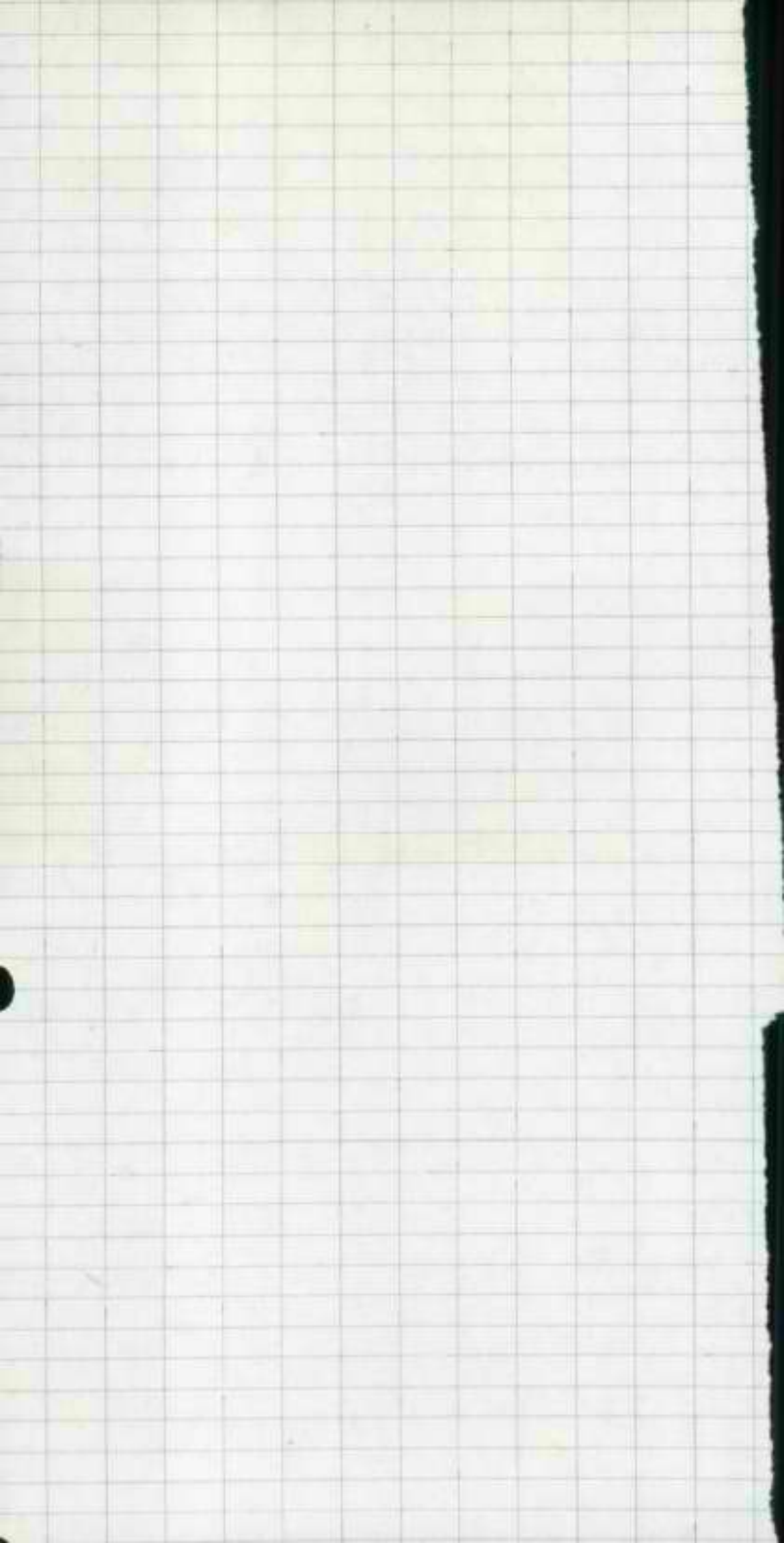
מל"ג ו-33/8 - מל"ג המל"ג

מל"ג ו-33/8 - מל"ג המל"ג

מל"ג ו-33/8 - מל"ג המל"ג

מל"ג ו-33/8 - מל"ג המל"ג

מל"ג ו-33/8 - מל"ג המל"ג

מדינת ישראל
מינהל מקרקעי ישראל

לשכת המנהל

ירושלים, י"ט טבת תש"ל

19.12.69

מס' 144/2/2

ס ו ד י

אל: מר יגאל אלון, יו"ר ועדה השרים העליונה
לעניני ירושלים, ירושלים.

הנדון: איזור ארמון הנציב

הנני מסתמך על הדיון שהתקיים בלשכתך ביום 18.11.69
בנדון (מצ"ב חרומת מהפגשה).

כל החומר להפקעת הקרקע מוכן.

בהתאם להחלטה הממשלה, עיחוי ההפקעה יקבע בהחייצות
בינך לבין שר החוץ.

אני מצפה, איפוא, לאישור על פרטום ההודעה על ההפקעה.

ב ב ר כ ה

יחזקאל לוי
מנהל המינהל

UNITED STATES
DEPARTMENT OF JUSTICE

RECEIVED

1961

1961

ALL INFORMATION CONTAINED HEREIN IS UNCLASSIFIED
DATE 10/15/01 BY 60322 UCBAW

DATE: 10/15/01

ALL INFORMATION CONTAINED HEREIN IS UNCLASSIFIED
DATE 10/15/01 BY 60322 UCBAW

ALL INFORMATION CONTAINED HEREIN IS UNCLASSIFIED
DATE 10/15/01 BY 60322 UCBAW

ALL INFORMATION CONTAINED HEREIN IS UNCLASSIFIED
DATE 10/15/01 BY 60322 UCBAW

ALL INFORMATION CONTAINED HEREIN IS UNCLASSIFIED
DATE 10/15/01 BY 60322 UCBAW

ALL INFORMATION CONTAINED HEREIN IS UNCLASSIFIED
DATE 10/15/01 BY 60322 UCBAW

ALL INFORMATION CONTAINED HEREIN IS UNCLASSIFIED
DATE 10/15/01 BY 60322 UCBAW

ח ר ש ו מ ח

מפגישה שהתקיימה בלשכתו של מר יגאל אלון, סגן ראש הממשלה, ביום 18.11.69.

השתתפו ה"ה: מדי קולק, ראש עיריית ירושלים.

יצחק לוי, מנהל מינהל מקרקעי ישראל.

ב"צ מילמן, משנה למנכ"ל משרד השיכון.

שניאור מלג, משרד השיכון.

ציון אוריאל, מינהל מקרקעי ישראל.

בענין הפקעת שטחים באיזור ארמון הנציב.

1. בדיון הוצג איחור השטח המוצע להפקעת באיזור ארמון הנציב והוסברה פרוברמה של הכנון השטח, שהוכנה ע"י משרד תכנון ויעוץ כלכלי (יגאל כהן וישראל קמחי), במיאום עם משרד השיכון (ב"צ מילמן ושניאור מלג), עיריית ירושלים (מר עמיקם יטה ומירון בנבנישתי), מינהל מקרקעי ישראל (ציון אוריאל ושחר שפירא) וזכות הכנייה האב ירושלים (מר יוסף שויד).

2. השטח המוצע להפקעת בעלות משתרע על כ-2,900 דונם.

כ-2400 דונם מהשטח הוא בבעלות ערבית (מזה כ-900 דונם במחוז שטח ההפקר בצד הישראלי) כ-250 דונם בבעלות יהודית פרטית (מזה כ-120 דונם לפני מלחמת ה-6 ביוני 1967 וכ-130 דונם נרכשו לאחר מכן) וכ-250 דונם בבעלות המדינה.

3. במסגרת השטח המוצע להפקעת בעלות, אחריו שני שטחים בגודל של כ-350 דונם בשני מקומות שונים הנמצאים סמוך להתייבות ערבית קיימת לצורך בנייה לאוכלוסיה הערבית בסביבת השטחים. על השטחים הנ"ל ניתן לכנות כ-1400 יחידות מגורים בצפיפות של 4 יחידות לדונם ברוטו שכונתי.

4. מחוזות השטח המוצע להפקעת הוצאו שני ריכוזים של שטחים מבונים המאוכלסים על-ידי ערבים.

5. בדיונים שהתקיימו בין נציגי המשרדים הנ"ל, קציע מר מירון בנבנישתי, לצמצם את השטח המוצע להפקעת בכ-300 דונם סמוך השטח הסמוך לאדמות האוכלוסיה הערבית. כמו"כ הוצע להקטין את השטח החקלאי המעובד ע"י ערבים במחוז שטח ההפקר. הוסבר כי הקטנת השטח כמוצג הקטין את האיתור המיועד לבנייה לאוכלוסיה הערבית, כן הוסבר כי בעיבוד השטח החקלאי הוחל רק לאחר מלחמת 6 הימים, ע"י מספר בודד של ערבים כמלחה הרריה. למי התכנון שטח זה מיועד ומתאים למרכז ספורט ועם הוצאתו מחוזות ההפקעת יפגע התכנון הכללי של האיזור הנ"ל.

6. כן הועלתה הצעה המכוננים להפקיע שטח כל כ-1000 דונם המוחזקים על-ידי קיבוץ רמת-רחל ועל-ידי משק הפועלות שבבעלות הקה"ל והמדינה והנמצאים בתחום ירושלים המערבית.
כ-400 דונם מתוך השטח הנ"ל, אמנם, כלולים במשבצת רמת-רחל אולם הם קרקע טרשית ולא הוכשרה ולא עובדה עד עתה, על-ידי רמת-רחל.

סיכום

לאחר דיון עם סגן ראש הממשלה בהצעה הנ"ל סוכם לאחר סומיה את השטח המוצע להפקעה, בהתאם להצעה האיתור שהוגשה. אשר לקרקעות הכלולות במשבצת רמת-רחל סוכם לקיים מו"ט עם המשק בהשתתפות המוסדות המיישבים, במטרה להוציא את השטח שאינו מעובד על-ידם מתחום המשבצת ולצרפו לשטח המיועד למיתוח ולבינוי דרום מזרח ירושלים.

מדינת ישראל
משרד לקליטת העליה

ארי בריקליץ,

הרכבה

מאת

אלכסנדר יאשינסקי

פאמילי

ירושלים

2/1/40

רחוב שמאי 12, ירושלים
ת.ד. 981, טלפון 28063
12 SHAMAI ST., P.O. BOX 981
JERUSALEM, ISRAEL
TELEPHONE 28063
CABLES: ECORES
מנהל כללי: א. א. קסלר

החברה למחקר כלכלי בע"מ
THE ECONOMIC RESEARCH CORPORATION LTD.

י"ב בשבט תשכ"ט
31 בינואר 1969

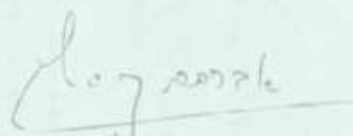
לכבוד
סר מרדכי גזית
מנהל המגזן לתפקידים מיוחדים
מסדר לקליטה העלית
ירושלים
א.נ.

הנדון: בדיקה וחומת של פנייתו של הרב
אלימנט לסיוע כספי.

מז"ב חזכיר בניהול לפי בקשתך מה-20

בינואר 1969.

בכבוד רב,

א.א. קסלר

דין וחשבון בדריקה דחופה של פניהו של הרב אלפנט (מוסד "איתרי") לסיוע בסגל משרד לקליטת העליה

הקדמה

1. במכתבו של מר מרדכי גזית, מנהל האגף פה-17.1.19.69 נבקשתי "לערוך בדריקה דחופה, ולו גם כללית", בנידון ולכלול את העניינים הבאים:

א. בהתאם למה שנקבע כמקובל ע"י משרדנו בנוגע לסיוע כספי בד"כ (מלגות, הלוואות וכד') מה הם תחומי המעילות של מוסד "איתרי", על כל חלקיו, המועמדים לקבל עזרה [ממשרד], אם בכלל.

ב. התרשמות מהמפעל הנ"ל ומבידקה הבקשות שהוגשו לנו לסעיפיהן במידה שאלה בתחום פעולות משרדנו.

ג. המלצות ביחס למידת הענותנו הרצויה לפניות של מפעלי "איתרי".

2. לפי מיטב הבנתי, משרד לקליטת העליה יכול לסיוע במישרין או בעקיפין (על ידי המלצה למשרד ממשלה אחרים) למפעל כמו מוסדות איתרי בתחומים דלהלן:

א. מלגות לחלמידים

ב. התחככות במיורים, הענקת ידיעות הארץ ופעולות קליטה אחרות.

ג. סיוע בהקמת מבנים לאוכלסי הרצואות וכו'.

ד. סיוע בפתרון בעית סיכון החלמידים.

ה. סיוע בפתרון בעית סיכון של סגל החוראח (עולים)

ו. סיוע בהקמת שכונ לעולים.

3. לעומת המעלות הנ"ל, ישנה פעילות מסעם מוסדות איתרי החוראח מהחומי התעסקות של משרד הקליטה: כחקר בשטח המחשבה הרפואית היהודית, מפעלי צדקה וגטילות חסידים, משרד לסיכון ובהירות תלמידים בסוף לארץ והנהלה כללית בארץ ובחוץ לארץ.

4. התרשמותי הכלכלית של המפעל היא חיובית, במיוחד כאשר מדובר על תפיסה כללית, כושר בצד, התלחבות, סיוע, וכשרון באיטוף הרומות וביחסי צבור. התרשמותי היא גם חיובית בנוגע לארגון העד המקומי והראגה לרווחותו של החלמיד. התרשמותי היא שלילית בהחלט לגבי הניהול הכללי והניהול הכספי. אינני מוסמך להביע דעה על הוכנס ורפתם של הלימודים.

5. המלצותי לגבי מידת הענות הרצויה מטעם המשרד לפניית
של מפעלי איתרי מושתתות על ההנחות שלהלן:

- א. סכומי התקצבות במובן הרחב - מענקים, הלוואות,
הענקת חוקה ברכוש - יקבעו לפי קריטריונים
אובייקטיביים אשר, בחלקם, קיימים או אשר כוונתו
של המשרד לקבוע.
- ב. בצד התקצבות יהיה כפוף לבצוע בעין מטעם המוסד
של פעולות הקשורות לעצם העניין ולקריטריונים
האובייקטיביים.
- ג. בצד התקצבות לפי בצד בעין (ולא על סמך השתתפות
כללית בתקציב) אינו פוסד את המוסד מניהול הסכומות
מסודרים ומבוקרים.
- ד. בתור קריטריונים כלליים ילקחו בחשבון:-
- הצלתו של מוסד במשיכת עולים בעבר
- הצלתו בקליטתם (כמה נשארו בארץ אחרי תקופה
מסוימת).
- כושר הקליטה של המוסד ויכולתו להרחיב את כושר
קליטתו.
קריטריונים אלה חשובים במיוחד בתכניות כחוח
ורחבה.

6. הואיל ודנים עדיין בקביעת קריטריונים לסיוע ממלתי
בשטחי פעולה מסויימים של מוסדות איתרי, לא ראיתי מתפקידי
לקבוע באופן כמותי את "מידת הענות הרצויה" אלא לציין את
העובדות ואת התרשמותי אשר הן העוזרת למשרד להגיע לקביעה זו.

7. במשך שבוע שלם בקרית במוסדות איתרי השונים, שוחחתי
ארוכות עם הרב אליפנט, הרבנית אליפנט, כנהלי תכניות הלימודים,
סנהל תכנית בניה השכון, מורים ותלמידים. כן שוחחתי עם רוחה
החשבונית של קריית איתרי ועם עורך הדין של המוסד. קבלתי סיחוף
פעולה מלא. הרב אליפנט היה טובן למסור לי את כל הרשימות
ההכתבות והחשבוניות שבקשתי, אם כי מפאת חוסר זמן לא יכלתי
לבדוק את כל החומר שהובא לפני. במקרה של קריית איתרי ובמקרים
אחרים לא הוצמד לרשומתי את החשבוניות בצורה שבקשתי אותם, וזה
בגלל טיבות סכומות שלא היו תלויים בהנהלת המוסד. הרבנית
שהתמודדה זה יזכר לשביעת רצוני במשך השבוע הראשון של פברואר
1969.

מוסדות איתרי

8. אמר להבחין בשלש קבוצות של מוסדות איתרי שנרשמו
בנושאים עובדניים בארץ:

א. הישיבה : שמה הרשמי הוא מרכז החלמוד המארח
אברהם, ובלעז Israel Torah Research Institute
הישיבה נרשמה כאגודה עותמנית ב-1959. שבעה החברים
של האגודה הם מראשי הישיבה.

ב. מוסדות הקשורים בבניית קריה דתית, ושלשה הם:

1. חברת קריה איתרי בע"מ, אשר נרשמה ב-1964.

2. אגודה בני תורה שנרשמה כאגודה עותמנית ב-1964,
ומהזיקה ברב המניות של קריה איתרי "כ. חברי
האגודה הם מראשי הישיבה וכן אנשים נאלי קשר יסיר
אחר עם הישיבה.

3. אגודה אהבי תורה שנרשמה כאגודה עותמנית
ב-1967 ומהזיקה בכל יתר המניות של קריה איתרי
בע"מ. חברי האגודה הם מראשי הישיבה וכן אנשים
מתחנך.

ג. מוסדות בדקה: אם כי הם מנותלים על ידי אנשי הישיבה,
הגדולים ביניהם (קרן בדקה לשופה כאגודה עותמנית,
וקפה במילוח המלחים) אינם מיועדים להלמדי הישיבה
או עובדיה, אלא בעיקר לעולים חדשים נדככים.

9. המוסדות בישראל מקבלות תרומות מארצות הברית - בין היתר-
דרך מוסדות הקיימים למכרה זו. החשוב ביניהם הוא
ITRI - Torah Research Institute Foundation
הנרשם במדינת ניו-יורק. קיימים שני סניפים בניו-יורק, ובספר
לי טאטו מהם ממש בעיקר לסיכון חלכילום הרוכשים ללמוד
בישיבה בארץ, בו בזמן שהסניט מטפל בגיוס כספים ומכירת דירות
בקריה איתרי.

10. נוסף לישיבה, קריה איתרי ומוסדות הדקה, ואמסודים
כהן-לארץ, ישנם מספר פעולות אשר אינן באורגנות במסגרת
כורכלית חוקית: חכנית המחקר על המהבה המדעית היהודית בימי
הביניים וחכנית קורסים בחלמוד וביהדות לסטודנטים אמקאיים
הלומדים באוניברסיטה העברית.

11. הערכה: אין חנר הפורסלי של התארגנות מוסדות איתרי
יותר טוב או יותר גרוע מאשר ברב המוסדות ללא כוונה רדוח
אחרים בארץ הסוכרים לי. יש כאן לפחות שתי נקודות בענינות.
ראשית הפעלות של מטעל הניכון - הסאורגן פורמלית כחברה
בערבון מוגבל - נמארת בידי אגודות עותמניות ולמעשה, כפי
שיצוין בהמשך התזכיר, כנראה אין החברה הזו מיועדת בכלל
לשאת רווחים. שנית, הרב אליפנט הצהיר שאין לו התנגדות

לצירוף של נציגי הצבור (או הממשלה) נוספים לאגודות הער-
מניות בתנאי שהשליטה על הצד הלימודי ועל הצד הרווחני תשאר
בידינו.

גישת איתרי

12. הרב אלימנט מתבאר במפעלים - הן מוסדות חלוציים והמחקר
והן קרית המבורים - כי הנם מפעלי עליה וקליטה מובהקים דרכם
הוא מוסך אנשים אשר אחת סמך רב אם היו משתקעים בארץ. הוא
סוּען שעליו לדאוג לתלמידים ולמורים בצורה כוללת כדי לחסוך
מהם טרחה יתרה ולאפשר להם קליטה חלקה כך שהסכויים שישארו
כאן יתגברו. הוא מדגיש את דמת ההשכלה הכללית הגבוהה של
הלמידים ישיבתו וסוּען שבדיכים יטיבה מיוחדת לתלמידים
סאמריקה בעלי השכלה אוניברסיטאית, אבל מדגיש שלשלם קליטתם
בארץ צריכים תלמידים ישראלים ללמוד באותה המסגרת. הדאגה
לצרכיהם הכימוריים של סטודנטים אמריקאים גם הביאה אותו
להכניס תלמידים החלקיים בנושאים חורניים לסטודנטים הלומדים
במסגרת האוניברסיטה העברית.

13. הערכה: בלי לפעם במאומה מאשיותו הדינמית ומכשורותיו
של הרב אלימנט ומסירותו וכשרונותיהם של עוזריו, יש להכיר
שהתשיגים במוסדות הלימוד ובקרית איתרי נוסאים איתם בחיר.
אני מדגיש את הנקודה הזאת כי הרב אלימנט בעצמו יודע היטב
איך להשתמש בתמריצים בספיים לקדם את מפעליו, ועל זה בהמשך
הדיון. לשאלה הכלכלית - האם אפשר היה להשיג אותן התוצאות
בתוצאות קטנות יותר - אין בפי חסובה, ואני מסופק אם בכלל
אפשר לתת חסובה אלא בהיום שנים מספר. (כוונתי לא לפיריון
הפנימי של מפעלי איתרי, אלא בהשואה למפעלים של בעלי יזמה
אחרים באותו טח. למעשה, כל זמן שהקצבות ממסלתיות נערכות
לפי הקריטריון של מספר התלמידים, ולא לפי תוצאות למעשה,
קביעת התוצאות הייצור" לכל מוסד בנפרד אינה רלבנטית).

המסר המיד

14. החלטתו של הרב אלימנט לפני כשנה להרחיב בצורה
ניכרת את הישיבה (סדרש התלמוד תפארת אברהם) מכ-50 תלמידים
להיקפה הנוכחי נראית בעת כמעשה נועזת. התרחשויות של השנה
האחרונה הביאו איתן שנויים קיצוניים, וביניהם בתכניות
הפקוח של מפעלי איתרי. לפי הרב אלימנט היה סדר העניינים כך:

א. החלטה להרחיב את סדרש התלמוד תפארת אברהם
והכנות לגשם את ההחלטה.

ב. העברתם של 12 דונם קרקע בקרבת קרית איתרי
ברוטמה המורחבת - אשר הישיבה לקחה בהשכון
בתכניה המקורית - ליעד אחר.

ג. חיפוש אחרי מקום ללימודים ולשגורים לתלמידים
הנוספים שעמדו להגיע בסוף הקיץ 1968.

ד. קבלת הסכמ של 70.5 דונט בבית צמחה על בינינו, ושיעורו והכשרתו למרכז לימודים ומגורים.

ה. הכנון נחשט על שטח קריה איתרי.

ו. הכנון של הסכמ בבית צמחה.

הסכמ בדוממה המורחבת מהועד מלהתחילה לקריה מעורבת של דירות מגורים, מוסדות קהליים, הישיבה ומעונות התלמידים, מיועד כעת לשיכון מגורים (עם מוסדות קהליים), והישיבה ומעונות התלמידים נמצאים בשטח בית צמחה. לפי סדר הדברים שצויין לעיל, יוצא שההעברה לבית צמחה הייתה ביצוע הדוכנות במסערה ולא החלפת המושבת מראש.

15. הכנון המקורי של איתרי, ברחוב האור בדוממה בשטח מסומן הלימודים לסטודנטים מהאוניברסיטה העברית וגם נמצאים בו המזכירות הכללית של מפעלי איתרי בארץ, מזכירות קריה איתרי בע"מ, והדר הממשט דירה לרב אליפנט ורעיתו. התחילו לבנות עליו קומה שלישית המיועד להדרי לימוד לתכנית הלימודים לסטודנטים מהאוניברסיטה.

16. בקריה איתרי התחילו בעבודות הגמר בבלוק הראשון הסביל 44- דירות מורחבות. הקריה מתוכננת לשכונה של כ-210 משפחות יהודים אורתודוקסיים מודרניים עם בית כנסת, ספריה ומרכז קהלי וגן ומעון ילדים. כעת חושבים לבנות גם בנין שיסמך "הוסטל".

17. השטח בבית צמחה הוכן תוך הקומה קברה יחסית לקבלת התלמידים בהתחלת שנת הלימודים הנוכחית. עד כה השקיע סכום השכון בשפוך ובמגורים כ-400,000 ל"י ולהשלמת הפחות ישקיע עוד כ-100,000-150,000 ל"י. בנראה יתחיל השטח ומתן להעברת הרכוש לשיבה בזמן הקרוב. הישיבה גם השקיע בגיכון, גידור שיפוצים שונים, ציוד וריהוט (נוסף לריהוט שנחשב בהתחלה מהסכנות היהודית) וכו' והמלאכה טרם נסתיימה. בשנה הבנייה הקיימים בולט ביותר השטח הקטן של המטבח וחדר האוכל. אולם הלימוד הראשי ("בית המדרש") גם נראה צפון. חדרי המגורים של הסטודנטים נראים מטרורים ומתחילים, לא הספיקו להכנס לשאלת של צפיפות, אבל יש חדרי רבים עם יותר משתי מטות. אין הסקה מרכזית. מנהל המסך ומסמכתו גרים במקום.

18. הישיבה גם שכרה כ-25 דירות בחלקים שונים של העיר, כולל שש דירות מעמידו. ברב הדירות נמצאות משפחות אבל באחדות מהן נמצאים סטודנטים מהאוניברסיטה אשר ברובם גם משתתפים בקורסים של איתרי. הישיבה עזרה למורים שבאו מחוץ לארץ לרכוש דירות על ידי מענקים.

בערכה הלימודים

19. אפשר לחלק את תכנית הלימודים בישיבה לשניים, התכנית הרבילה ותכנית התלמידים השתלמים. מטפרי התלמידים הישיבה וחלוקתם, כפי שהוצאו מהרשימות בישיבה, הנם :

<u>תכנית רבילה</u>	<u>לומדים</u>	<u>בשניים</u>	<u>סה"כ, ישראלים</u>
קבוצה א'	16	-	-
קבוצה ב'	27	-	3
קבוצה ג'	23	-	7
קבוצה ד'	34	-	9
סה"כ	100	-	19
<u>תכנית השתלמים</u>	<u>29</u>	<u>61</u>	<u>31</u>
סה"כ הכל	129	61	50

החלוקה בין הרווקים והנשואים בישיבות קיימת מורי דורות. קבוצת השתלמים הרווקים נקראת "הקיבוץ" וקבוצת הנשואים נקראת "הכולל". התלמידים השתלמים לומדים בצורה עצמאית: לרווקים ניתן רק 5 שעות של הרצאות במשך השבוע ולנשואים רק 3 שעות, בהשוואה ליותר מ-20 שעות שעורים במסגרת הרווקים. בין 29 הרווקים ב"קיבוץ" ישנם 11 ישראלים ובין 61 "אברכי הכולל" ישנם 20 ישראלים.

20. בישיבת המדרש אברהם ישנו שילוב בין התלמידים השתלמים ובין תכנית הלימודים הרבילה אשר, כנראה, הנו דבר נדיר בעולם הישיבות. התלמידים השתלמים לא רק לומדים אלא כלם גם משבטים כמדריכים לתלמידים הרבילים (להוציא 7 תלמידים ב"קיבוץ"). מעמדם הוא איפוא מקביל לזה של אקסיסטנטים באוניברסיטה. בהדרכה האישיה משתתפים גם כל המורים הכלאים של הישיבה (כולל הרב אליעזר). לפי הדרישות המפורטות בישיבה ניתנות כ-650 שעות של הדרכה אישית אקטיביות כל שבוע. המורים איתם מוזהחי בנושא טענו שהצלחתה של הישיבה וטביעת רצונם של התלמידים נובעות לא מעט מטיטה זו.

21. נוסף ללימודים בספרות התלמודית מחקרים שיעורים בתנ"ך, בשפה העברית, ביידיש, הארץ וחיבתה, במחשבה היהודית וכו', לפי רמת התלמיד וקבוצתו. ישנם מורים מאורגנים הקוטחים שפת ההוראה היא עברית. ישנה הדרכה מיוחדת למשתלמים הרוצים לקבל סמיכה לרבנות.
22. להלכה, התלמידים הרווקים צריכים לשלם תמורה הפנימית, דמי התזקה ושכר לימוד. למעשה, רב התלמידים אינם משלמים את השכר המלא, יש כאלה שאפילו מקבלים דמי כיס מהישיבה או מקמה אדוקה מנימית. התלמידים הנשואים מקבלים סטיפנדיה. אלה מאבירים מקבלים 500 ל"י לחודש ודירה שכורה; התשלום ל-4-3 החדשים הראשונים בוצע בחוץ לאחר לפני נסיעתם ארצה. 20 הישראלים הנשואים מקבלים בממוצע כ-200 ל"י לחודש תמורת ההדרכה החלקית שהם נותנים לתלמידים הצעירים; רבים עובדים או לומדים במקום אחר במקור. נאמר לי שיש 4-5 ביניהם הלומדים בטוסדות המקבלים תמיכה ממסד הדתות או הגיונס.
23. נוסף לרב אלימנט, ישנם עוד 6 מורים בכירים ו-4 מורים זוטרים או חלקיים, וגם שני מורים מהחוץ הבאים להרצות בקביעות. המורים הבכירים ברובם גם נושאים בעול אדמינסטריבי, וזה נוסף להדרכה האישית היומית שהם נותנים.
24. החבר שרק חלק מהתלמידי הישיבה קבלו מעמד של עולים או תושבים ארציים והיתר הנם בתוקף תיירים. נאמר לי שהמסד בניו-יורק מפנה לסוכנות היהודית אותם האנשים הרשאים לקבל סיוע כספי לנסיעתם ארצה וק במקרים שאין ביכולתם (או ביכולתם של ההורים) לשלם בעצמם.
25. לתכנית הלימודים ברחוב האור לסטודנטים מחו"ל הלומדים באוניברסיטה העברית נרשמו כ-70 סטודנטים, אבל למעשה מבקרים בקביעות רק כ-50, האחראי הישיר לתכנית אלו הסביר לי שלרוב הסטודנטים בתכנית למתקדמים יש רק של לימוד בישיבה, בו בזמן שרב הסטודנטים בתכנית למתחילים לומדים לימודי יתדות בשנה א' באוניברסיטה, הנם בלי רקע ישיבתי ואינם שבעים רצון מרבה הקורסים במסגרת לימודי היסוד באוניברסיטה. בין הסטודנטים בתכנית למתקדמים היו כאלה שרצו להוראה בבתי ספר יהודיים יומיים בשו"בם לארצות הברית, וארבו בשבילם קורסים בפרלגוגיה.
26. בתכנית הלימודים לסטודנטים מוסקיים ארבעה מורים. התכנית כוללת 24 שעות הוראה, ויש מורה חורן בטשך 20 שעות נוספות לשם הדרכה אישית.
27. נמסרה לי רשימה קצרה של אוניברסיטות בארצות הברית המעניקות סטאטוס אקדמי ללימודים במדע התלמוד המהות אבהם ונתכנית הלימודים לסטודנטים.

28. הערכה: הניהול של הצד הקדמי של איתרי נראה מסודר ביותר. ראשי התכניות והמורים איתם דברתי מתלכדים מעבודתם, עושים רושם שהם יודעים מה שהם רוצים ומוכנים לעבוד קשה להגשים את תכניהם.

תכניות הרחבה

29. הקו המנחה המוצהר בישיבה הוא תשומת לב לפרט. בהתחשב בזה, סבורים רב אליפנט וצוות המורים הבכיר שביכלתם להרחיב את מספר התלמידים בצורה ניכרת ומהירה. מטרחת היא להגיע ל-750 תלמידים רווקים ו-250 תלמידים נשואים בעוד 3-4 שנים. הקצב שהם רואים הוא :

מספר הרווקים

שנה למודים

129	חשכ"ס
בין 260 ל-390	חש"ל
בין 390 ל-520	חשל"א
בין 520 ל-690	חשל"ב
בין 690 ל-750	חשל"ג

אם התבטח תחזית זאת, חתיה הפארת אברהם בין הישיבות הגדולות (אם לא הגדולה) בארץ.

30. בצד הלימודים לסטודנטים מהאוניברסיטה גם מתכננים הרחבה ניכרת בשנה הבאה. עיקר הגידול יבוא מתכנית חדשה ליום שלם - תכנית ללימודים יהודיים - אשר מבוססת על בגמה כעין זו בישיבה אוניברסיטה בנח-יורק. התכנית מיועדת לסטודנטים שאין להם תקע הדרוש ללמוד בישיבה ברמה כחפארת אברהם. על סכך נסיונם בשנתיים האחרונות, מרגישים רב אליפנט והאחראי לתכנית שהסטודנטים המוכנים להשתתף בלימודים אלה חנם בעלי רצון ובעלי מוטאבציה גבוהה. הם מאמים השתתפות של כ-60-50 סטודנטים בתכנית החדשה בשנה הבאה, סלבד גידול במספר המשתתפים בקורסים הקיימים.

31. בצד הבניה, מקווים להטלים את בנייתה של קריה איתרי בשנים הקרובות. ההשלמה של הקומה הנוספת בבנין ברחוב האור תאפשר קליטה של כ-140-150 סטודנטים במקום ה-50 שלומדים שם כעת. באם תצלחנה התכניות, יתכן ויקימו בנין מיוחד לשם זה ודוקא בקריה איתרי. חודגש לפני שמבחינה חינוכית רצויה הפרדה פיזית בין הלימודים בישיבה ובין התכניות ללימודי יהדות, הן המלאות הן החלקיות.

32. תכנית הפתוח של שטח הישיבה בבית צפפה (שנסמרה לרב אליפנט בהתחלת השבוע) מתבססת על 750 תלמידים רווקים ו-250 משפחות. לפי האדריכלים, ייתחלק שטח הבנינים כדלקמן:

שטח (מטר מרובע)

4,770	המוסד החינוכי
22,450	כגורים
1,250	אולמי לימוד (בית כנסת) מרכזיים
100	גן ילדים
500	אגף הסעק

29,070

סך הכל

33. לא נכנסתי לפרטי התכנית ולא לאומדן הוצאות הבניה (17 - 13 מיליון ל"י), ברור שצריכים להבהיר את פרטיה, את שלבי הבניה, מימון וכו'. גם יש להכות להחלטה בקשר לעתידם של 22 חילות ערביות נטושות (?) מתוך לשטח הישיבה אשר רב אליפנט רוצה לקבל בתור מקום כגורים לכורים ולכמה מהמשפחות של תלמידי הישיבה. גם יש שאלה של עתידו של בנין של למסכיל הירדני טעמו, ואם הישיבה תקבל אותו בתור מעון ל-30 בחורים.

בעיות ניהול

34. ההרחבה הגדולה של הישיבה בשנה האחרונה חשפה חולשות רציניות בניהול האדמיניסטרטיבי והכספי של איתרי. הגישה הייתה, ונסארת למעשה, "שאנו משפחה גדולה ומאושרת אחת", שכל אחד יש אימון מלא בשני ושכל אחד מכלא את התפקיד שיש למלא באותו רגע. במשך השנה האחרונה נהפך המפעל המסחרי הזה למפעל גדול, וברור שיהיה קשה לבצע הרחבה מהירה נוספת בלי להכניס בו שיטות ניהול מסודרות.

35. התכנון הקודמת הזאת אינה לצד האקדמי ולקריה איתרי בע"מ (בהסתייגות קטנה אחת) וגם להנהלת החשבונות בניו-יורק, שמצבו כנראה הנו שפיר. לעומת זאת, היא מתארת את הארגון הכספי הפרימטיבי של הישיבה והנהלת המרכזית בירושלים.

36. הרב אליפנט הכיר בחומרת המצב הזה וחיפש מנחל אדמינסטריטיבי לעזור לו. עם אישיות אימפולסיבית כדוגמת הרב אליפנט מקשה על קיומם של הסדרים ביורוקרטיים, אבל הצורך קיים. בעת משדלים לחקק את המגרעות בהנהלת החשבונות, אבל ברור שהכנסת מערכת מסודרת של חשבונות - והנהלים האדמינסטריטיביים שיש ללוות אותה - אינה נעשית ביום או בחודש אחד.

המצב הכספי

37. על סמך חומר שהוכן על ידי רואה החשבונות ועם שיתוף הפעולה המלא של הרב והרבנות אליפנט, השתדלתי לקבל תמונה של התקציב הנוכחי של מפעלי איתרי. עיקר החומר המקורי מתייחס לתקופה של 4 1/2 חודשים - 31.12.68 - 15.8.68. גם לקחתי בחשבון חובות לספקים וכו' שלא נכנסו לחשבונות האלה, תשלומים מסוימים שנעשו בניו-יורק והתאמות אחרות. כל ההתאמות האלו נעשו בצורה טכנית והחוצאה אינה מהימרת לשקף את כל המציאות, כנראה היא כן משקפת את סדר הגודל הנכון. אומדן תקציב החוצאות של מדרש החלמוד תפארת אברהם מתייחס לשנת הלימודים הנוכחית (תשכ"ט).

סטנדריות להעלי משפחות מהו"ל (כולל שכירות דירות ואחזקתן)	300,000 ל"י
סטנדריות למדריכים מקומיים	80,000 "
משכורת והוצאות לסגל המורים	150,000 "
הוצאות דיוור, אחזקה וכלכלה לתלמידים	240,000 "
הוצאות כלליות	40,000 "

סך הכל הנ"ל 810,000 ל"י

נוסף להוצאות הסוטפות הנ"ל, יש להוסיף את הסובסידיות שהישיבה נותנת לרוכשי דירות בקריית איתרי, לעת עתה הן מסתכמות בכ-

360,000 ל"י

38. יש להעיר שהסיכום הנ"ל אינו כולל שכר חכירה על אדמת בית צפת, ופחת על הבנינים וכו'. זאת אומרת, הסיכום נראה אומדן סינימום.

39. הסעיף האחרון טעון הסבר. קריה איתרי בע"מ כנראה הפסד מצטבר של כ-360,000 ל"י. ההפסד של המפעל הזה מכוסה על ידי העברות מהישיבה. המדיניות היא שמפעל הסיכון ינטה את עצמו. במשך השנה האחרונה ביהנו הנהלות גיכרות לרוכשי דירות "בעלי שט" בחוגים אורתודוקסיים במקורה שנוכחותם בקריה יטעמו

31.1.69

איתרי

אמריקנים כן השורה בעתיד. נוסף לסובסידיות, השקיעה הישיבה 214,000 ל"י בהלוואה בקרית איתרי.

40. על מנת להעריך את התקף פעולותיו של הרב אלימנט, יש להתחשב בהוצאות אחרות, להלן ניתנת רשימה של הוצאות על בסיס שנתי, בלי שהספקתי לבדוק אותם החשבונות המנוהלים בסדרם (קדן הצדקה והפעילות בחוץ לארץ), (סקרית איתרי בע"מ אינה כלולה, אבל אפשר להוסיף עוד כ-750,000 ל"י מחזור שנתי על חשבונות).

40,000 ל"י	תכנית למורים לסטודנטים מהאוניברסיטה
80,000 "	קדן צדקה
40,000 "	הוצאות כלליות של המשרד ברחוב האור
100,000 "	מחקר במחשבה רפואית ומסעית יהודית (החשבונות מנהלים בחו"ל)
160,000 "	משרדים בחו"ל ונסיעות לחו"ל

סך הכל הנ"ל 420,000 ל"י

בסיכום מדובר כאן על מחזור שנתי של הוצאות שוטפות של כ-1,5 מיליון ל"י.

41. ההשקעות בבית צפפה (וברחוב האור) עשויות להגיע לכ-1,0 מיליון ל"י עד סוף שנת הלימודים הנוכחית כדלהלן:

עד סוף אוגוסט 1969	עד סוף 1968	
450,000 ל"י	150,000 ל"י	ע"י הישיבה
550,000 "	400,000 "	ע"י משרד הסיכון
1,000,000 ל"י	550,000 ל"י	

הוצאות הישיבה עד כה מבוססות על המיון שלי של החשבונות הקיימים; האומדן על ההשלמות מבוסס על רשימה שנתקבלה מהרב אלימנט.

42. אם תכנית הפתוח של הישיבה בבית צפפה תצא לפועל, תהינה ההשקעות העתידיות לא 1 מיליון ל"י לשנה, אלא בסדר גודל של 3 עד 5 מיליון ל"י לשנה בסך 4-5 השנים הבאות.

43. מקורות הכספים של מפעל איתרי בארצות הברית, כפי שפורטו על ידי הרב אליפנט, מאפשרים הסך תקין של הפעולות השוטפות ברמתן הנוכחית.

44. השאלה המכרעת לגבי העתיד היא האם הרב אליפנט ימשיך בהצלחתו בגיוס הרומות בחו"ל. הרב אליפנט בעצמו אופטימי. כפי שהוא מתבטא, הוא מוכן כעת לחתום הסכם עם ממשלת ישראל לבנין הוא יגייס מהצית הסכום הדרוש לפתוח מפעליו אם הממשלה מוכנה להתחייב לממן את המחצית השנייה. לעומת זאת, גם רב אליפנט מודה שעם הרחבת תכניות הלימודים דרושה נוכחותו בארץ יותר כעת מאשר בעבר. כמובן, לזה יש משמעות רבה לגבי הרחבת מקורות כספיים בחוץ לארץ בעתיד.

45. הסכומים שנחשבו על ידי מפעלי איתרי בסך השנים האחרונות מהממשלה ומהסוכנות היהודית פורטו על ידי רב אליפנט כדלהלן:

ל"י	הערות
150,000	הסוכנות היהודית
75,000	
225,000	ע"ח 428,000 ל"י לפי הסכם עם מר פינקוס.
25,000	עבור קרית איתרי.
22,000	עבור פעולות בחו"ל; החשלוס הוא על בסיס שנתי, הבצוע ע"י הגזברות בניו-יורק.
	ראיתי מסמכים אבל לא סכמתי אותם.
50,000	מרכז לתפוצות
78,000	
25,000	
153,000	מענקים עבור תלמידי הישיבה.

בעבר נחשבו מענק של 5,000 ל"י מקרית ירושלים (העיריה גם ספקה טכני גן לבית צמחה ועזרה ביעוץ והשגחה בגינון הטעח). נחשבו גם סכומים קטנים ממשרד הדתות יש משא ומתן עם הג'יונט עבור מענקים לתלמידי ישיבה ישראלים וחלואת פתוח של 9,000 ל"י. קרית איתרי בע"מ קבלה חלואת בגד משכנתא מבנק טפחות בסכום של 300,000 ל"י.

46. הערכה: במכתבו של 5.1.69 למר מ. גזית ממשרד הקליטה, מבקש הרב אליפנט הלואה ביניים של 500,000 ל"י. הדקע של המכתב הזה הוא, כנראה, המצב הכספי הדחוק בארץ של מפעלי איתרי. בלי ספק ישתפר המצב הזה במסך החדשים הבאים. עובדה זאת אינה פוסלת את בקשתו הכללית לסיוע במשלתי בעתיד. התרשמתי שכל זמן שמוסדות איתרי נמצאים בשלבי הארגון, ישאר רב אליפנט "לקוח" נכבד של אותם המשרדים המטפלים - במישרין או בעקיפין - בעליה ובקליטה. בטחוני גם שהוא ישנה את צורות תכניותיו ומפעליו - בגבולות מסויימים - על מנת לקבל את הסיוע שהוא חושב שמגיע לו. הוא מחליט מהר ומשנה תכניות מהר, עירבוב התחומים השורר במוסדות איתרי כעת הוא פרי של התפתחות והתרחבות, אבל הוא גם נובע מהגישה האישית של הרב אליפנט לעליה ועידודה.

רחוב שמאי 12, ירושלים
ה.ד. 961, טלפון 28063
12 SHAMAI ST., P.O. BOX 961
JERUSALEM, ISRAEL
TELEPHONE 28063
CABLES: ECOMES

מנהל כללי: א. א. קסלר

החברה למחקר כלכלי בע"מ

THE ECONOMIC RESEARCH CORPORATION LTD.

טו בשבט תשכ"ט
3 בפברואר 1969

לכבוד
מר סרדכי גזית
מנהל האגף לתפקידים מיוחדים
מסרד לקליטת העליה
הקריה
ירושלים

א.נ., הנדון: דין וחשבון שלנו על מפעלי "איתרי" מה-31.1.69

בהמשך לשיחתנו הטלפונית מהבוקר, הנני מוסר לך פירוט הסכומים
המופיעים בדף 12, טעיף 45:

מרכז לתפוצות - 50,000 ל"י
78,000
25,000

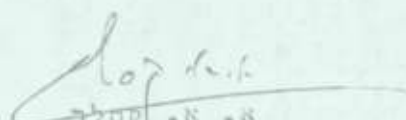
153,000 ל"י

50,000 ל"י: לפי הידיעות שקבלתי מאנשי איתרי, קשור הסכום
הזה בסגירת ישיבה "מבשרת ירושלים" בשכונת תלפיות בזמן מלחמת ששת
הימים וקבלת הבחורים שלמדו שם על ידי ישיבה איתרי. איתרי קבלה
את הסכום מאחר שהיא בקשה לדאוגה בהמשך של ישיבה "מבשרת ירושלים"
בנושא זה.

78,000 ל"י: על סמך רשימה של 52 תלמידים שנמסרה ב-31.3.68
קבלה איתרי 78,000 ל"י, או 1,500 ל"י לתלמיד.

25,000 ל"י: לשנת הלימודים השוטפת קבלה הישיבה 25,000 ל"י
על חשבון מלגות (בסכום 63,000 ל"י) ל-84 תלמידים נוספים להצי שנה
(750 ל"י לתלמיד).

בכבוד רב,

א. א. קסלר

רחוב שמאי 12, ירושלים
ת.ד. 981, טלפון 28065
12 SHAMAI ST., P.O. BOX 981
JERUSALEM, ISRAEL
TELEPHONE 28065
CABLES: ECORES
מנהל כללי: א. א. קסלר

החברה למחקר כלכלי בע"מ

THE ECONOMIC RESEARCH CORPORATION LTD.

יד בשבט תשכ"ט
2 בפברואר 1969

לכבוד
מר מרדכי גזית
מנהל האגף לתפקידים מיוחדים
משרד לקליטת העליה
ירושלים

א.נ.א.

הנידון: השלמות לדיון וחשבון שלנו על מפעלי "איתרי"
מה-31.1.69

1. דף 2, סעיף 7: בינתיים קבלתי את החשבונות שבקשתי על קריה
איתרי בע"מ, וברצוני לאשר שהנתונים מתאימים לנתונים בתזכירנו.

2. דף 5, סעיף 16: יתכן והושמט בעקב שמסרתי לך משפט קצר בסוף
הסעיף: "כעת חושבים לבנות שם בנין שימש 'הוססל'".

3. דף 13, סעיף 46: הושמט מסוף הסעיף המשפט המסכם:

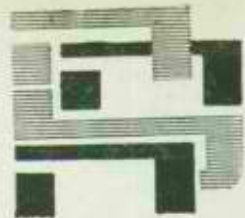
גישת זו היא כמובן חיובית. לאור היזמה שהוא הראה
בעבר, ולפי הנראה, בודאי יראה בעתיד, ולאור קצב התפתחותם
של מפעליו בשטח לימודים תורניים ושכון לעולים דתיים,
השאלה העקרונית היא האם משרד הקליטה - במשרדו או
בעקיפין - יכול ליצור את הכלים האדמיניסטרטיביים והכספיים
לסייע למפעלי קליטה כאלה בקצב המתאים.

בכבוד רב,

א. א. קסלר

האיגוד הארצי למסחר הזעיר ירושלים

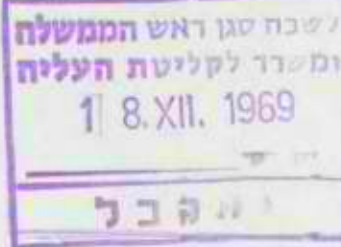

רחוב יפו 42

טל. 21485

ירושלים 7.12.69

מס. 3013/23

לכבוד

מר יגאל אלון
סגן ראש-הממשלה,
ירושלים

א.נ.מ.

הנדון: פעולותינו הכלכליות הציבוריות במזרח ירושלים.

בפתח דברינו, נחבד לקבוע במלים מועטות את מהות מוסדנו ושטח פעולותיו-
"האיגוד הארצי למסחר הזעיר" הוא גוף ארגוני-ענפי וולונטארי, שמטרתו היא לקדם את
המסחר ולשלבנו בכלכלת הארץ במערכת שיווק מודרנית.

עם אחודה של ירושלים, לאחר מלחמת ששת הימים נעננו להצעת גורמים ממלכתיים
וציבוריים והחלטנו להכליל את המסחר הערבי במזרח ירושלים במכלול פעולותינו, והקמנו
שלושת ארגון משלנו במזרח ירושלים ברח' איברהימיה. בזאת נהיינו למוסד כלכלי וולונטארי
הראשון והיחיד - פרט להסדרות - אשר תקע יחד במזרח ירושלים.

יחסינו עם לשכת המסחר הערבית בירושלים

מתוך השקפתנו העקרונית, כי יש לחתור לשיתוף פעולה כלכלי עם ערביי הבירה,
תוך שמירה על עמדותיהם הכלכליות של הסוחרים בשני חלקי העיר נגד מגמות של הסגת גבול
הדויות. עשינו נסיונות כנים להגיע לשיתוף פעולה עם לשכת המסחר הערבית בירושלים. נוכחנו
לדעת, כי לשכת המסחר ערבית זו, איננה מעונינת בפיתוח כלכלי ושגשוג הבירה, כי אם פניה
מועדות לאחרונה פוליטית.

בעקבות גישה זו, וחוך התיעצות עם היועץ לענינים הערביים במשרד ראש הממשלה,
וגורמים ציבוריים אחרים. החלטנו בפעולה ענפה לארגן את סוחרי מזרח ירושלים הערביים
ב"אגוד הארצי למסחר הזעיר". תוך חודש ימים לאחר החלטה זו, הצטרפו לאגוד כ-500 סוחרים
ערביים מכלל שכבות הענפים; קמעונאים, סיטונאים, יבואנים יצואנים, ושרותים.

פעולות האגוד במזרח ירושלים.

כידוע לכב', אין הערבים מבחינים בין הבעיות הכלכליות-הענפיות לבין בעיות
אישיות שלהם, אשר בתנאי ההפרדה המינהלית בין ירושלים הבירה לבין יהודה ושומרון, היו
להן השלכות על עסקיהם. יהודה ושומרון היו מאז ומתמיד העורף הכלכלי ("ההינטרלנד")
של ירושלים. והניתוק המינהלי ביניהם יצר מספר בעיות מסובכות לסוחרים ובעל התעשייה הערביים.
אי לזאת נאלץ האגוד הארצי למסחר הזעיר לטפל בכל הבעיות של הסוחרים הערביים הירושלמיים,
החל מטיפול הקשרים עם היצרנים והיבואנים הישראליים, בעיות יבוא ויצוא, בעיות יבוא ויצוא
מהגדה המזרחית, בעיות המכס והמיסוי, הסברה והקלת המעבר מהשיטה הכלכלית הירדנית של
"לייסה - פייר" לזו של ישראל כמדינה מודרנית וויסות היבוא והיצוא. תוך כל טיפולים אלה
נאלצנו גם לטפל בבעיות של תעודות זהות, בעיות אחוד המשפחות, ביקורים של קרובים
מארצות ערב וכו'.

בשיתוף פעולה עם מרכז ההסברה, ארגנו סיורים חברתיים משולבים בכל חלקי הארץ,
ביקורים במפעלי תעשייה, בהתישבות העברית, במוסדות מחקר ומדע וכו'. וע"י כך החדרנו ברחוב

TO THE
 THE
 THE
 THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

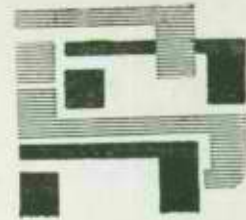
THE

THE

THE

THE

האיגוד הארצי למסחר הזעיר ירושלים

טל. 21485

רחוב יפו 42

7.12.69 ירושלים

-2-

מס,

הערבי את התועדה הישראלית.

כמו כן נאלצנו לטפל בבעיות יבוא וחלוקת צאן לאוכלוסיה הערבית, חוך הקפדה על ההוראות הוטרינאריות. ראוי לציין, כי כל ענף הקצבים הערביים במזרח ירושלים מאורגן באגוד, וחלוקת הצאן ביניהם מתבצעת תחת פקוחנו.

פעולות אלה וגישה עקרונית שלנו, כי אין הסוחר הערבי והיהודי מתחרים זה בזה, כי עם שותפים בשגשוג כלכלי ישראלי - הביאו לנו מעמד של יוקרה ברחוב "הערבי", ואף לשכת המסחר הערבית נאלצה להודות בכך כי אנו ממלאים פונקציות כלכליות שלנו ללא העדפה וללא משוא פנים, ובלי מגמות פוליטיות.

במסגרת פעולות אלה, הפעלנו גם חוב כלכלי משותף, אשר מלבן את הבעיות שהתעוררו בבירתנו המאוחדת.

במשך השנתיים שחלפו בקרו במשרדינו במז"ה עשרות קבוצות היירים מחו"ל - לרבות מארצות דוברות אנגלית - ובהתאם לתכנון של מרכז ההסברה שע"י משרד ראש הממשלה נפגשו עם הסוחרים הערביים לשיחות ולהחלפת דעות.

תוכניות לפעולה בעתיד

במרוצת הזמן גוברת והולכת הזיקה של הסוחר הערבי לאגוד, מתרבות הפניות אלינו ובחוקף המציאות נאלצים אנו להרחיב את היריעה. ברור כי הרחבת הפעולות מחייבת אותנו להעסיק כוח אדם מאומן ובעל חודעה כלכלית-חברתית (ואף פוליטית) וידע מהאים. לפיכך קבלנו החודש לעבודה באגוד את מר פאריס איוב, אשר לפי הידיעות שלנו מצוייד בכל התכונות הנ"ל.

ברור, כי כל הפעולות שלנו מתבצעות חוך תיאום מתמיד עם הגורמים המוסמכים, ובמיוחד עם מר שמואל טולידאנו-יועץ לענייני ערבים במשרד ראש הממשלה.

כארגון וולונטארי, אין בכוחנו לשאת בכל נטל ההוצאות של פעולות שיש להן צביון כלכלי-פוליטי, ואנו פונים בזה אל כבוד סגן ראש-הממשלה במשאלה, שיואיל לבחון ברוח אוהדת את האפשרויות להעניק למוסדנו הקצבה נאותה למימוש פעולותינו, בהן אנו רואים אתגרים ממלכתיים חשובים.

כן, נכיר לכב' חודה, באם יואיל להועיד לנו ראיון במקום ובמדמן המתאים לכבודו, לשם מחן הסבר נוסף בעל פה בעניינים הנ"ל, שא"א להסבירם רק בכתב.

בצפייה להיענות חיובית, ובתודה נאמנה, הננו שלך

אדוני סגן ראש-הממשלה

בכל הכבוד הראוי.

גילה שלמה

יו"ר האגוד י-ם.

יו. גוטמן

מזכיר כללי י-ם.

העמק: למר טולידאנו ש. יועץ לענייני ערבים
במשרד ראש הממשלה.

THE UNITED STATES OF AMERICA

DEPARTMENT OF THE INTERIOR

BUREAU OF LAND MANAGEMENT

Washington, D.C.

The following is a list of the names of the persons who have been appointed to the various positions in the Bureau of Land Management, Department of the Interior, for the year ending June 30, 1914.

Chief of Bureau, Mr. J. H. ...
Assistant Chief, Mr. ...
Director of Lands, Mr. ...
Director of Survey, Mr. ...
Director of Conservation, Mr. ...

Director of Reclamation, Mr. ...
Director of Forestry, Mr. ...
Director of National Parks, Mr. ...

Director of Indian Affairs, Mr. ...
Director of Geology, Mr. ...
Director of Botany, Mr. ...

ADVISORY BOARD

Chairman, Mr. ...
Members, Mr. ...
Mr. ...
Mr. ...
Mr. ...
Mr. ...

Secretary, Mr. ...
Assistant Secretary, Mr. ...

Director of the Division of Land Management, Mr. ...
Director of the Division of Survey, Mr. ...
Director of the Division of Conservation, Mr. ...
Director of the Division of Reclamation, Mr. ...

Director of the Division of Forestry, Mr. ...
Director of the Division of National Parks, Mr. ...

Director of the Division of Indian Affairs, Mr. ...
Director of the Division of Geology, Mr. ...

Approved by the Board of Directors

Secretary

Printed by the Government Printing Office

Washington, D.C.

הנדון: מתווה למדיניות פתוח מואץ של ירושלים רבתי

המשימה ההתישבותית העליונה המוטלת כיום על מדינת ישראל, מישקה ומשאביה היא ביצור ה"אחיזה" הישראלית והשלמה והבטחת מרחב סטרופוליטני הולם עבורה. האמצעים הם: הגדלה במרצת של אוכלוסיתה מעבר לקצב הגידול הטבעי שלה והתנחלות בשטחי המפתח החיוניים של המרחב.

תכליתו של מסמך זה היא לבסח תהליך להתעצמות המואצת של אוכלוסית הקבע היהודית בירושלים העיר ובתחומה המטרופוליטני - בהגדרת המרחבית המירבית - מבלי לפגום, על-ידי העמסות יתר, במגננוצי הצמיחה של האורגניזם העירוני שרק בחומש האחרון התאושש מהזעזוע של מלחמת 1948/9.

* * *

מקורותיו הפורמציאליים של גידול אוכלוסית ירושלים - בנוסף לגידול טרבוני טבעי - הם שלושה, והריהם לפי סדר עדיפותם : -

1. צמצום מירבני של ההגירה היהודית מן העיר, שהגיעה למימדים טדאיגים (_____ נפשות לשנה בממוצע ב- _____ השנים האחרונות).

שני מקורות עקריים להגירה זו, שיש לה השפעות שליליות כבדות-משקל על העיר, כיוון שהיא פועלת בדרך "הברירה השלילית" ומותירה אחריה משקעים חברתיים בעיתיים :

- מקורה העקרי הוא בדור הצעיר - שהוא יותר נייר מסנע בריאותו - המנתק זיקות משפחה, חברה ותעסוקה (לרוב לאחר שחרור מצה"ל) נוטש את העיר ועוקר לאזור המטרופוליטני של תל-אביב בשל קשיים במציאת דיור נאות במחיר סביר ו/או תעסוקה הולמת.

- מצטרפים להגירה זו אותם שמיצו את האפשרויות הטובגלות לקידום תעסוקתי ומקצועי בדרג מקומי (דהיינו: "בסניף הירושלמי") של המוסדות והמפעלים המעסיקים אותם ועוברים לתפקידים במישור הארצי במסות ובהנהלות המתרכזים במרחב המטרופוליטני הראשי של המדינה.

עדיפותה של קבוצה זו נובעת מתכונותיה ובחוביה האישיים, החברתיים, התעסוקתיים והכלכליים וכן בעובדה שהתשומות הדרושות לצמצום הדחפים לבדידתה הן קטנות, יחסית, בהשוואה לאלו הדרושות לקליטתן של הקבוצות

האחרות.

2. עודד ההגירה אל העיר משאר חלקי הארץ; מקור זה מתפלג לשלוש קטגוריות :

1.2. הגירה מאולצת של מועסקי מוסדות ומפעלים ממסלתיים, ציבוריים וחצי-

ציבוריים, שנחלטה מוסדית וממריצים שונים ביתן לגרום להעברתם (בשלמותם או בחלקם) לבירה ולאכזף על חלק ניכר מעובדיהם להגר לירושלים. בקטגוריה זו גלומה תרומה בכבדה ביותר לפיתוח ירושלים כיוון שמעבר מוסדות ומפעלים אלו - אפילו תוך נשירה נכרת מסגל עובדיהם - פותחת אפשרויות תעסוקה נוספות, ישירות ועקיפות, של כח-העבודה המקומי ומפחיתה את המביעים להגירתו.

2.2. בעקבותיה של הגירה מאולצת זו נגרר "שובל" של גדידה רצונית שמעוררה

הם קשרי השרשרת הכלכלי והתעסוקתי של המוסדות והמפעלים המהגרים תחת לחץ.

3.2. הגירה רצונית סתם - עקב מתן ממריצים ויצירת יתרונות כלכליים, תעסוקתיים,

חברתיים וסביבתיים במרחב ירושלים.

ממריצים לא מבוססים להגירות אלו ממוגים במישור הפיסקאלי (המשפטי-חוקי :

- הקלות מסוי על מכירת רכוש באזור החוף לשם ממון וכיסת ציור בירושלים.

- הגבלת חומרתן של הגנות משפטיות על זכויות עובדים, שתקל על המעסיקים

תהליכי רה-ארגון והערכות חדשה של מפעליהם תוך העברתם לירושלים.

3. הגדלת המכסה הירושלמית בקליטת העליה החדשה, העומדת כיום על % _____

ל- % _____ תוך _____ שנים; מקור זה מחייב את התשומות הגדולות

ביותר לגולגולת (שהן, ששלעצמן, גבוהות יותר במרחב ירושלים מאשר במרחב

חל-אניב !) וסיכויי קליטתו הם הקלושים ביותר - כפי שהסתבר מלקחי העבר.

* *

*

שני במיבים קריטיים קובעים את תהליך הגידול :

1. קצב הבניה: בניית מתי מגורים, בניית מוסדות צבור ושרותים שכונתיים

ועירוניים, בניית בניהם לתעסוקה וכן להקמת התשתיות ההנדסיות, השכונתיות

והעירוניות.

הערכות מרכיבי הבניה בירושלים (הון ואשראי, כח-עבודה וציוד, טכנולוגיה

ושיטות בניה) קובעים כיום קצב בניה של _____ מ"ר לשנה המתפלגים כדלהלן: -

_____ מ"ר למגורים שהם _____ יחידות מגורים בסקטור היהודי. (מתוכן

_____ יחידות בבניה מטרד-השכון; _____ יחידות בבניה קבלנים פרטיים).

_____ מ"ר למגורים שהם _____ יחידות מגורים בסקטור הערבי.

מ"ר בבניני צבור הממששים לשרותים שכונתיים ועירוניים.

מ"ר בבניני משרדים, מסחר ושרותים, הממששים מסגרת פיזית ל-

מקומות עבודה.

מ"ר בבניני תעסיה הממששים מסגרת פיזית ל- מקומות עבודה.

בניית המגורים מתרכזת כיום בעיקרה בתוספת דירות למלאי הקיים עבור הסקטור היהודי וחלקה של הבניה עבור שיקום ופינוי משכנות-עוני וכן של הבניה עבור מיעוטים הוא זעום ביותר. יש לצפות שבשנים הקרובות תדרש המלצה נכרת של הקצאת הבניה עבור חסינות אלו דווקא, משעמים הוטביים (בליה מואצת של בנינים ישנים ועלית התקן המינימאלי הראוי למגורי אנוש) ופוליטיים (הצורך בהוכחת אי-הפלייה כלפי הסקטור הערבי).

מן הראוי לציון שבהערכות הקיימת של ענף הבניה יקר הדיור בירושלים בשעור ניכר מהדיור בחלקי הארץ האחרים (כ-10% בממוצע) ויש בעובדה זו משום מכשלה חמורה על דרך התפתחותה של הבירה.

2. קצב יצירת מקומות עבודה חדשים ונוספים באזור ירושלים עמד על

מקומות בשנה, המתחלגים בין ענפי הכלכלה כדלהלן :

מקומות בסקטור הראשוני (חקלאות, ייעור, גננות)

מקומות בסקטור השניוני (חרושת ומכרות, מיט וחשמל, בניה ועבודות ציבוריות).

מקומות בסקטור השלישוני (תחבורה ואחסנה, מסחר, כספים ושרותים מסחריים, מינהל ושרותים ציבוריים וכן הוראה ומחקר).

ההסקפה השולית למקום עבודה נוסף עולה ל-10% בסקטור הראשוני,

ל-15% בסקטור השניוני ובסקטור השלישוני 10%.

התנאים הדרושים לקליטת התוספת האוכלוסיתית הם :

בתחום הדיור והבניה -

- הגדלה מהירה של מבחר הדיור בכל הטיגוון שלו - מדירות לזוגות צעירים הניתנות להגדלה (באמצעים פיזיים או מינהליים) עם גידול המשפחה ועד לדירות גדולות ומצויידות כהלכה - וזאת תוך הורדת מחירן והבטחת אשראי נאות.

- בניה מואצת של בניני צבצור לשרותים שכונתיים ועירוניים.

- בניית דיור הולם למפעלים ולמוסדות - הן לקיימים בעיר ומיועדים להרחבה והן לחדשים שימוספו למשק העירוני.

- הקמת מערכות תשתית הנדסיות ברמה שכונתית, רובעית וכלל-עירונית.

בתחום התעסוקה -

- מיצוי מלוא האפשרויות התעסוקתיות הגלומות במפעלים ובמוסדות הקיימים (בהם תהיה התשומה השולית הדרושה לתוספת עובדים הקטנה בכל התשומות הדרושות)

על-ידי הבטחת אשראי ותמריצים לפתוחם.

- עידוד מעבר מוסדות ומפעלים מהשפלה.

- הקמת מוסדות ומפעלים חדשים ונוספים.

יצירת תעסוקה נוספת במרחב ירושלים להיות פועל-יוצא משקולי עדיפויות ענפיות ובהתאם לקדימויות שתוכתבנה בתחשיבי עלות/תועלת.

את "צוואר הבקבוק" של הבניה ניתן "להרחיב" בסעבר לבניה בשיטות, טכנולוגיה וחומרים יותר משוכללים המאפשרים ייצור בסדרות גדולות ומהירות. יעילותן של שיטות אלו הוכחה ביישומן לשוליהן של צורות המגורים הרווחות כיום במרחב העירוני של ירושלים: תחת הבניה המקובלת של בתים משותפים, בשיטת הקירות הנוסאים, מחופי אבן מסותתת, בני 3-4 קומות המכילים 20-5 דירות בנות 2-4 חדרים - דרושה בניה מתועשת בשני תחומים :

- בתים משותפים רבי-מידות בשיטת השלד הנושא והמילואא, שיבנו בחומרים ושיטות חדישים ובעזרת מיכון כבד ומספר מצומצם של מפונים על מסילות בעלי כושת הרמה גדול.

בתכנון מודל אכ"י ניתן להגיע בבנינים כאלו לחלוקה גמישה יותר של הדירות וגודלן.

- בתים צמודים לקרקע, שיבנו אף הם בחומרים ובשיטות חדישים, בעזרת מיכון קל ומספר גדול של מפונים קטנים שניידותם מירכית וכושר הרמתם מוגבל.

הגדלתן של דירות אלו תהייה על-ידי תוספת בניה במועדים מאוחרים יותר.

שני נוסחי בניה אלה זרים לבוסה העירוני המסורתי של ירושלים, שהמירקם הפיזי שלה מתבסס על גושי בניה קטנים ושכורים, מחופי אבן מסותתת הבנויים בשעור כיסוי קרקע גבוה כשמרחבים וחללים צרים משתרגים ביניהם. מפאת זרותן עלולה בניה זו לפגום קשות בנוף העירוני - ביחוד בשלבים הראשונים של פיתוח השיטה ויישומה, במרם נלמדו השגיאות הגסות הראשונות ובטרם הופקו מהן הלקחים לשכלול השיטה ופיתוחה. בפרישה מחושמת של בניה זו צפוי הצבור הירושלמי והישראלי

להזדקק ולפתוח בוויכוחים בוקבים העלולים לגרום לעכובים ולהשהיות בבניה.
מכאן, שיש לפרוש את אחרי הבניה הראשונים לא בגוף העירובי המרכזי אלא
בשוליו.

העמקת מפקד הכבוד של הבניה הצבורית אל שולי העיר המרכזית והמכובסת מקובלת
על רוב מפעלי השכון הצבורי בעולם ומשרד-השכון בישראל בוקט עקרון זה,
למעשה, באזור המטרופוליטני של תל-אביב רבתי. למדיניות זו יתרונות נוספים : -
- ערכי הקרקע בשולי העיר יהיו במוכים במידה גיכרת מערכי הקרקע הצפויים בגוף
העירובי המרכזי והותרת העבודה הקרקעית במרכז העיר לפעילות היוזמה הפרטית
מעמיד את ההחזרים Δ הקרקע קרוב יותר לערכה הריאלי ובכך מצומצם בשיעור ניכר
הסובסידיה, הישירה והעקיפה, שמשרד-השכון מעניק לבניית המגורים בגלוי ובסמוי.
- הפחתת הלחצים של בקוש ממשלתי לקרקע מרכז-עירונית תגרום לירידה במחירי
הקרקע ותקל על רכישת הקרקעות בידי היוזמים הפרטיים; כתוצאה מכך תבוקר ותמותן
העליה במחירי הדירות והלחץ על הביקוש לאשראי למימון רכישת דירות - יקטן.
- צורת המגורים המבוכרת על המעמד הבינוני והעליות (בין שיפור לירושלים
מהשפלה ובין שיבוא בעליה מארצות הרוחה) תהיה של מגורים פרבריים בבתיים
צמודים לקרקע. הענות לביקוש זה, שתתחרם על שוק הדיור של תל-אביב, יש בה בכדי
לשמש תמריץ ניכר וגורם רב-משקל לאיכלוס מרחב ירושלים על חשבון אוכלוסיית
השפלה - בתנאי שתאפשר יוממות סבירה למרחב המטרופוליטני של תל-אביב.
מאידך: הערכות חדשה בענף הבניה מחייבת תשומות גכרות של הון וצורכת זמן
לא-מבוטל.

"צוואר הבקבוק" הצר של התעסוקה הוא חסור יותר וקשה לפיתרון אם חובה להשען
על משאביה ועתודותיה הכלכליות והתעסוקתיות של ירושלים לבדה. אין ספק שע"י
הערכות מחודשת של ענף הבניה וחדוש מישקה גיתן להגיע לקצב גניה מהיר יותר
מהמקובל כיום אך ברור גם שקצב יצירת מקומות התעסוקה לא יוכל להדביק את
הקצב המזוקז של תוספת המגורים; הפתרון לבעיית עודף המועסקים במרחב ירושלים
הוא תעסוקה במרחב המטרופוליטני של תל-אביב, החסרה ידיים עובדות באופן כרוני
ובקל ל"ספוג" בה את עודף המועסקים מירושלים בהשקעות שוליות קטנות בלבד.
עם זאת יש להבטיח שקליטה זו תהיה זמנית בלבד ועם גידולה וצמיחתה של כלכלת
הבירה יש להבטיח את האפשרות להחזרת תעסוקה זו - במחיר מצומצם ככל האפשר -
למרחב ירושלים.

מכאן, שהפירוק לבעיות הבניה והתעסוקה לתוספת מואצת של האוכלוסיה היהודית בירושלים הוא במיקומה ובפריסתה של תוספת זאת.

*

*

*

ההצפ הקרקעי שניתן להעמידו לצורך זה הוא בלתי מוגבל, לכאורה, מבחינה פיזית - אך הוא ערוך במדרג זמינות קשיח למדי הנובע מכוונותה וכושרה של ממשלת ישראל לבקום קיצוניות באמצעים להשגתו.

החל-ההלן
בחסיבה הראשונה כלולות הקרקעות משני עברי הגבול שהוחל להפעילן והן במצאות בשלבי פיתוח מתקדמים שבנים. קיבולתה של חסיבה זו מסתכמת ב- _____ יחידות שניתן להגדילן על _____ יח"ד. מיגבלתה של חסיבה זו היא בכך שאפשר לבנות בה בניה קונבנציונאלית בלבד ולכן היא בזבזנית בזמן ונתקציבים. ערכי הקרקע בחסיבה זו הם גבוהים וההחזרים הצפויים אינם עומדים בכל יחס למחיריה הראשונים. האימפקט של חסיבה זו על ההאחזות והשליטה היהודית במרחב ירושלים - למעט הגבעה הצרפתית ונווה-יעקב - הוא מועט.

בחסיבה השניה כלולות הקרקעות שבשולי המרחב העירוני של ירושלים השלמה וקיבולתה היא _____ יח"ד. בקרקעות חסיבה זו ניתן להפעיל נוסחי בניה חדישים אך האימפקט שלה אף הוא שולי בלבד.

החסיבה השלישית מתפרשת במרחב המזרחי (המסופח) של ירושלים השלמה. האימפקט ^{המסופח} של קבוצה זו הוא רב אך ^{מאידך} ~~יש בו~~ סכנה להתעוררות ספרות פוליטיות במישור הבין-לאומי עקב הפקעת רכוש עירוני ערבי. הפעלתן של קרקעות חסיבה זו מחייבת הקמת מערכות תשתית הנדסיות יקרות שלא ניתן להפרידן מפיתוחן הישיר של הקרקעות. בגלל רגישותה הנופית תהיה אפשרית בקרקעות חסיבה זו - לפחות בשלב הראשון - רק בניה קונבנציונלית שהיא בזבזנית במשאבים ובזמן.

החסיבה הרביעית פורצת אל מחוץ לתחום השפוט העירוני והיא מתחלקת לשתי קבוצות משנה : -

הקבוצה הראשונה מתבססת על פריצה, שאיבה חורגת מתחום הקו-הירוק, בצירי רכס עמידב, דרך רמת-רזיאל/כסלון ודרך שער-הביא.

- הפיתוח בציר רכס-עמידב כרוך בחכוך קשה עם המושבים אורה ועמידב.

- ציר דרך רמת-רזיאל/כסלון מהווה את עמוד-הסדרה של המרחב הפתוח הבלתי

THE
[Faint, illegible text follows in several lines]

DATE
[Faint, illegible text follows in several lines]

מבונה של פרוזדור ירושלים, שיעודו לקלמס את פעילות הפנאי והנופש הנרחבת
הצפויה בעתיד במרחב.

- קיבולתו של ציר דרך שער-הגיא מצומצמת ביותר.

האימפקט של קבוצה זו, במישור ההאחזות, הוא אפסי.

הקבוצה השניה כוללת פריצה אל מעבר לקו-הירוק: שלוחת-עננות ודרך בית-חורון.

- לשלוחת-עננות תפקוד מיוחד במערך האוכלוסייתי העירוני והמטרופוליטני כיוון

שהיא מהווה את העתודה הקרקעית שתענה בבוא המועד לצורך הצפוי בבניית רובעי

מגורים לסקטור הערבי ביוזמה ציבורית-ממשלתית. כן ראוי לפתח בה אזור תעשייה

אקסטנסיבי - בתנאי שתוקם ותופעל דרך בית-חורון.

- פיתוח בציר בית-חורון מאפשר את האיפקט המירבי להתנחלות יהודית במרחב

ירושלים כיוון שהוא מבטיח את המרחב הקרקעי המירבי בדרך האחזות בשוליו.

אקלימו של האזור הוא מצויין באיכותו והנופים הנשקפים ממנו הם מרהיבי עין.

הקרקעות שבכרסים ובמדרונות הגבוהים אינן ראיות לעבוד חקלאי אך הן אידיאליות

לפיתוח פרברי מגורים בצפיפות בטובה. במקום זה ניתן בנקל ומבלי לסתור סגנוני

בנייה קיימת - לקלוט בנייה מתועשת מהירה וחטכונית. ספוחו (אם בפועל ואם

להלכה) של המרחב למדינת ישראל תהווה תוספת של _____ קמ"ר ובהם _____

כפרים ערביים המכילים _____ בפשות. קבולתו של הציר יח"צא

לפחות, ויתרונו הגדול הוא באפשרות היוזמות הגלומה בו - בשל מיקומו הגאוגרפי

המיוחד - הן לאזור תל-אביב והן לאזור ירושלים. בשל תכונה זו הוא אוצר בקירבו

כוח משיכה רב לאוכלוסיית המעמד הבינוני והעליון במרחב תל-אביב רבתי הלוחצת

כיום - בבקשה אחר פרברי מגורים בנוסח "ערי-גנים" - על שפלת החוף ו"זוללת"

קרקעות חקלאיות מובהקות. אין צריך לומר שלא זו בלבד שאכלוס זה מטיל עומס

מינימאלי על קרנות ציבוריות אלא אף ההחזרים מעסקות קרקעיות הצפויים בו הם

מהגבוהים ביותר. מעלות אסטרטגיות נוספות לפיתוח בציר זה, הן ב-"עיבוי" של

פרוזדור ירושלים - במקרה של הסדר שלום עם תקוני גבול מינימאליים - וביצירת

ציר תחבורתי נוסף (בתוואי האידיאלי וההסטורי שלו!) בין ירושלים ותל-אביב, ש

שיוכל לענות מלכתחילה לקריטריונים תחבורתיים ששוב אינם ניתנים ליישום כלכלי

בציר שער-הגיא ואף תקלום בתיב תחבורה מסיפית הדרוש למען פיתוחן ושיבשוּגן

של שתי מפרים הראשיות במדינה; תפיסתו של ציר זה מתחייבת אף מהצורך בהבטחת

המרחב האזרחי של שדה התעופה עטרות.

יתרונות אלו מצטרפים יחדיו ובאפקט סינרגטי יגרמו לאיפקט ההתישבותי המירבי

של המרחב בתשומות המינימאליות.

*

*

*

21.11.69

לכבוד
סגן ראש הממשלה ושר הקליטה
מר יגאל אלון
ירושלים.

ליגאל אלון שלום רב,

בהתאם להכנתתי הנני שולח לך חומר וכמה הצעות ספוסדות ואישיות
בארץ ובחו"ל, אשר עדיין לא ראית בהקשר למאורזוליות הכלכלית בירושלים.

בשטח ההצטרף המעשית לא נעשה הרבה. חושבני, שהשיטה שנקטנו עד כה
לא היתה הטובה ביותר ויש לשנותה. עד כה היו לי שמות ולא עוזרים, היום
אני טופש עוזרים מסוימים. היחיד לכיצוע הוא גב וכתובת. סבורני, כי
הדרך הטובה ביותר לפעולה היא על ידי איבוד החילום המסוחרים הבינלאומיים
ויד ושם. יתכן, ואפילו בקרוב את חבר הכנסת האוזנר ובחריאל כץ מיד ושם,
אשר אינם מכירים את ההוכחות עד כה.

אני עומד לבסוע בהודו יגאל הקרוב לארצות שונות וברצוני לפגוש
אנשים שונים אשר יביעו וליים לעזור לי בקיום הרעיון. אני חושב גם לפגוש
את שמעון ויזנסל בבריסה. יש לי חבר טוב באיסלנד, אשר הינו פקיד בכיר
באוצר האיסלקי ברומא. חבריו, יושבים במרלמנט האיסלקי ובוותיקן.
הוא עזר לי בעבר, בעניין זה ומוכן לעזור הלאה.

יגאל, אם אתה עדיין מחייב את הרעיון, הייתי שמח אם היית מציע
לי לפי אציון דרך לנקוט. ידוע לי כמה אתה עסוק אך אולי תוכל להציע
איש המאיים לניהול העניין וכן, היה יכול להיות האיש המקשר ביננו.

בברכה,

בב יוסף
רח הירדן 60
רמת-גן.

Dear Sir,

Subject: Erection of a Mausoleum for the
Commemoration of the International
Victims of Fascism-Nazism - Jerusalem.

I hereby beg to request your active assistance in the implementation of the subject idea.

I have carefully pondered and weighed the pros and cons of this problem and have come to the conclusion that my program absolutely corresponds to the national and international interests of our country and, on the other hand, it serves a lofty moral and humanitarian purpose.

Today, in the Age of the Atom, such a memorial would constitute a symbol and warning for peace, justice and international cooperation.

If this matter is approached with earnest decision and devotion its success is assured beyond any doubt.

The Mausoleum is designed to create and foster solidarity among men against the dangers threatening mankind at present. Solidarity is an old sensation - at least as old as the feeling of hate and warlike emotion but never in the history of mankind was the hour more urgent than today to arouse men of goodwill against eveildoers

If my idea finds favour in your eyes please support it from a moral and political point of view.

Very truly yours,

Joseph Becht

Program:

MAUSOLEUM FOR THE COMMEMORATION OF INTERNATIONAL
VICTIMS OF FASCISM AND HITLERISM - JERUSALEM.

Purpose and Role of the Mausoleum:

1. To erect a holy and eternal monument for all those people who lived, suffered, fought and died in the War against barbarism and to whom future generations owe a debt for their victory as a symbol of the eternal spirit of man . . .
2. The bodies of 101 unknown victims will be placed in the center of the mausoleum. these bodies must be brought from various countries or from mass graves which are known to contain the bodies of people from various nations ...
3. The value of the mausoleum erected on Israel's initiative and with international cooperation and funds, will be secure as a moral, political and educational force . . .
4. Israel will have to grant international status to the area of the mausoleum since this building will be a holy place for mankind. Any nation will be entitled to receive a lot in the area of the mausoleum enabling it to set up a monument to its own victims as that nation sees it fit . . .
5. This mausoleum will constitute an eternal warning to mankind what can happen if people lose the sense of religion, morals and honor to the extent that the image of man loses its identity.
6. The mausoleum will do justice and historical recompense to all those victims who lost everything in the common fight. Its role will be in addition to remind all people about the frightful deeds committed and to remember that it was only by chance that they were saved from the claws of the barbarians . . .
7. Today, in the age of the atom and of hydrogen bombs, the mausoleum will serve as a warning to mankind that it has the duty to fight for peace, justice and international cooperation . . .
8. It has been proven beyond any doubt that the spirit of the Jewish people and Jewish spirit in general represented the main enemy of Nazism and fascism. They saw their existence secured only after the destruction of the spirit and the people of Jews. The Jewish - Christian spirit made common cause in the fight against the barbarians and they won. The Jewish spirit has an indestructible connection with the Holy City - Jerusalem. An international mausoleum in the Holy City will constitute the most fitting expression of the victory of the Jewish spirit and the most appropriate place for the commemoration of those people who lived, fought and died for the sake of that spirit . . .

MANUAL FOR THE CONDUCT OF INVESTIGATION
VICTIMS OF VIOLENCE AND DISCRIMINATION
IN THE UNITED STATES

Purpose and Scope of the Manual

1. To erect a body and extend assistance to all those people who have been
treated and risk to the extent possible and to those future generations
one a debt for their victims as a symbol of the respect of the...
2. The bodies of all unknown victims will be placed in the hands of the
authorities. These bodies will be placed in the hands of the authorities
which are known to contain the bodies of people who have been...
3. The value of the evidence collected on behalf of the victim and the investigation
cooperation and respect will be secured as a result of the investigation
force...
4. There will have to be an investigation of the bodies of the victims
which will be placed in the hands of the authorities. It is the
policy of the United States to place the bodies of the victims in the hands
of the authorities in the hands of the authorities...
5. This manual will contain an account of the bodies of the victims and the
policy of the United States to place the bodies of the victims in the hands
of the authorities in the hands of the authorities...
6. The manual will be placed in the hands of the authorities in the hands of the
authorities in the hands of the authorities in the hands of the authorities...
7. The manual will be placed in the hands of the authorities in the hands of the
authorities in the hands of the authorities in the hands of the authorities...
8. The manual will be placed in the hands of the authorities in the hands of the
authorities in the hands of the authorities in the hands of the authorities...

הועדה היוזמת להקמת המאוזוליאום הבינלאומי בירושלים לזכר

קרבנות הפאשיזם והנאציזם

כתובת זמנית: רח' הירדן 60, רמת-גן.

לפי יוזמתה של הועדה הזמנית להקמת מאוזוליאום בינלאומי בירושלים, התקיימה ישיבה בבית בני-ברית בתל אביב, בתאריך 9.2.67 בהשתתפות ה"ה: ד"ר א. לב (זכרון יעקב); משה ארנון (רגבים); פסח בורשטיין (יו"ר ארגון אסירי הנאצים לשעבר); ד"ר ש. הרשקוביץ (עירית תל-אביב, מנהל מחלקת-התרבות); חנן רוזן (תל-אביב, מזכיר הליגה לידידות ישראל צ'כוסלובקיה); יעקב גורמן (משרד-התיירות); יוסף בק (רמת גן); יצחק אלפסי (מזכיר כללי של בני-ברית); ד"ר א. ברמן (ארגון הלוחמים האנטי-נאציים); פרופ. א. טרסקובר (יד ושם, יו"ר הקונגרס היהודי העולמי בישראל); אנשל רייס (יו"ר התאחדות עולי פולין); הרב י. ידידיה פרנקל (תל-אביב, רב השכונות); פוסלושני חיים (יו"ר ארגון שארית הפליטה ברגן לבזון); ס. גראייק (יו"ר ארגון הפרטיזנים); מ. כהנוביץ (חבר ארגון הפרטיזנים); ח. לזר (חבר הנהלת הפרטיזנים); שמאי רוזנבלום (חבר הנהלת ארגון אסירי-הנאצים לשעבר); חיים פבר (יו"ר ארגון חיילים משוחררים מחזיתות אירופה); גב' מרים בנדוק (גבעתיים); גב' נ. בק (רמת-גן); ילי בק-חיים (רמת גן); קיפר (עיתים).

פרופ. טרסקובר פתח את הישיבה בצינו את הרעיון להקמת המאוזוליאום - רעיון ראוי להערכה ולתמיכה. היוזם, מר יוסף בק, - אמר הפותח - היה אנטי נאצי פעיל ששרת בצבא בריטי בתור מתנדב א"י, במלחמת העולם השנייה.

יוסף בק: התכנסנו כאן הערב, כדי לדון על הקמת מאוזוליאום בינלאומי בירושלים לזכר קרבנות הפאשיזם והנאציזם.

לתכנית זו קשורות כל אותן האומות, שלחמו באופן פעיל במסגרת מלחמת העולם השנייה, נגד הברבריוזם. בתוך המלחמה, לפני כ-21 שנה, כוחות הברית נצחו את הנאציזם והפאשיזם. חסלנו את היטלר והשמדנו את הנאציזם, אך לצערנו, לא לזמן רב.

העולם אחרי הבחירות במדינות הסן ובבריה. הנאצים החלו צועדים מחדש. לנחש הנאצי הכח להרים ראשו, גם הארס מוכן, אך עדיין עוד לא נושך. יודעים אנו, כי ביכולתו להתפתח ועז רצונו להמשיך במקום, שם הכרחנו אותו להפסיק.

לפני כ-40 שנה לא האמנו כי הנאציזם עלול להוות סכנה ממשיה, ראינו בו געון וטירוף, שמטרותיו האכזריות לעולם לא יתגשמו במאה ה-20. המשכנו להאמין במסורת המקודשת של עמנו, בדת, רוח, מוסר, חוק ובמצפון האנושי, שלפי תפיסתנו מהווים יסודות אלמנטריים לכל חברה אנושית תקינה ומתקדמת. טעינו טעות חמורה. בגלל נאיביות זו, שלמנו בסבל ובקרבות ללא שאור. הרגשנו על עורנו ועל בשרנו את ההיטלריזם. אמת ונכון, שלא רק עמנו ומנהיגנו שגו - גם עמים אחרים ומנהיגיהם טעו בשיפוטם, ולא ראו בנאציזם סכנה ממשיה ומתקרבת. ההתכחשות למציאות המרה, גרמה לטרגדיה האנושית הכללית, הגדולה ביותר בהסטוריה. כל עוד האנושות התרבותית ולולה בנאציזם, השיגו הם נצחון על גבי נצחון. הם הצליחו לסכך כל מה שהיה בעינינו בלתי מעורער ויציב. רק לאחר שהאנושות המתקדמת הרגישה על בשרה, לאן מוביל הנאציזם, מה דרכו ומסרתו, התאוששה, כוחות הקדמה בעולם, התקרבו והתאחדו במלחמה משותפת, אכזרית וסוטלית, במלחמת העולם השנייה, נגד הנאציזם והפאשיזם. זו היתה מלחמה בין שתי אידיאולוגיות, בין שני צדדים עם רוח ומוסר שונים לחלוטין.

לא מזמן שמענו בתל-אביב סמפוזיון על הדת והמדינה. במסגרת זו, קבע שר הדתות, הד"ר וורהפטיג שלדת היהודית יש שלוש בנות: 1. הנצרות; 2. המוסלמיזם; 3. הקומוניזם. באותו מעמד, עם שני קטן, הסכים אתו חבר הכנסת בגין. שר העבודה יגאל אלון אישר מסקנה זו. קשר זה מבוסס על עובדות הסטוריות ממשיות, שאין לערער עליהן. לצערנו, במשך ההסטוריה נחלש הקשר, בגלל אינטרסים קוניוקטוראליים אם כי, מבלי שהיו רוצים או מסוגלים להשתחרר מהמקור האמיתי. בתולדות האנושות לא היתה מפלצת בדומה להיטלר ובדברים בדומה לנאצים. מה שקרה בגרמניה אחמול, עלול לקרות שוב מחר. היטלר התחיל, בדומה לנאו-נאצים היום, בסיסמאות נאציונליסטיות, גזעניות ותביעות תריטוריאליות. אצל העם הגרמני קיימת אהבת הצבא, המלחמה וההרג, ונוח להובילו לאקסטזה כזו. לניאונאצים של היום דרך מוכנה, חורה ומטרה. אלוהיהם היטלר, וחורתם ה-"מיינ קאמפף". היטלר ידע, כי אין הוא יכול להגשים את מסרתו העקרית, דהיינו: להפוך את ההיטלריזם לדת ואת עצמו לאל, כל עוד איננו משמיד את העם היהודי והרוח היהודית. לא קיים ניגוד גדול יותר מהרוח היהודית והנאציזם. אין אנחנו צריכים להכריז על מלחמה נגדם - היא קיימת, היא טבעית.

אנו כולנו מאוחדים בדעה, כי עלינו לעשות הכל למען מניעת התחזקות של הנאנאציזם במערב גרמניה. בין מלחמתנו בנאציזם בעבר וכיום, יש שוני רב. יש לנו מדינה, וכן קיים הכח המדיני, המוסרי והארגוני. אין אנחנו יכולים לשנות את עברנו הסרטי, אך יש ללמוד ממנו. היום אנו כבר מכירים אותם. לא נחזור עוד לעולם על השגיאות, שעשינו נגד עצמנו בעבר הלא רחוק. למען יעילות המלחמה בהם, לא יספיקו מאמצי עמנו בלבד. נכון, זכותנו ותפקידנו להיות בראש מארגני ההסברה, הפגנה ובכל שטחי המלחמה בנאצים. זה תפקיד קדוש לעמנו ולרוחנו ויש לעשות כל מאמץ למען מלחמה קדושה זו, לפני שיהיה מאוחר מדי.

אכן, זה מאבקנו, אך לא שלנו בלבד. זו מלחמת האנושות, למען האנושיות. חלילה לנו, מלעמוד בבדידותנו, אל לנו לארגן, להסביר ולהפגין לבדנו נגד הנאציזם. יש לעשות הכל למען להשיג את תמיכתם והשתתפותם של אישים, ארגונים ועמים אחרים. יש להבין ולתת להבין, שהנאציזם סרטן הוא על גוף האנושות, ועל כולנו ללחום בו ללא הבדל דת, גזע ולאום וכל עזרה ממשית וכנה, מכל מקום, נחוצה ומבורכת היא. אוי לאנושות כולה, באם חשקה בתרדמה, ותחן לאנשי היטלר לעלות לשלטון במערב גרמניה. אזי יהיו הם המפקחים על הנשק הגרעיני ויסכנו את עצם קיומה של האנושות.

עלינו לעשות הכל, למען חדע האנושות, מה גדולה הסכנה הנשקפת עליה מהנאציזם. עליה להבין, כי אויבה השפל והמסוכן ביותר הנו: הנא-נאציזם המתחזק.

לפנינו תכנית להקמת מאוזולאום בינלאומי בירושלים אשר מטרתה לקרב ולאחד את בני הברית לנשק - של אתמול, אשר לחמו בנאציזם והפאשיזם במלחמת העולם השנייה, נגד הסכנות של מחר. יורשה לי, להביא לפניכם רבותי, כמה סעיפים עיקריים מהתכנית:

א. להקים מצבה קדושה ונצחית לכל אותם בני אדם, אשר חיו, סבלו, לחמו ומתו במלחמתם נגד הברבריוזם להם חייבים תודה הדורות הבאים אחריהם על נצחון רוח האדם הנצחית, על החיה שבו.

ב. יונחו במרכז המאוזולאום גופותיהם של 101 קרבנות אלמוניים, אותם יש להביא מארצות שונות או מקבר המוני עליו ידוע, כי קבורים בו גופות בני עמים שונים.

ג. יובטח ערכה של המאוזולאום ביזמה ישראלית ובשתוף פעולה והון בינלאומי, ככח מוסרי, מדיני וחינוכי.

ד. על ישראל לתת סטטוס בינלאומי לשטח המאוזולאום, כי מקום קדוש הוא לאנושות. כל עם יהא רשאי לקבל מקום בשטח המאוזולאום בכדי להציב מצבה, לפי ראות עיניו לקורבנות עמו.

ה. כיום, בתקופת האטום ופצצת המימן, ישמש המאוזולאום אוהרה לאנושות. כי כורח הוא היום, לחתור לקראת שלום, קידמה, צדק ושתוף פעולה בינלאומי. ו. הוכח מעל לכל ספק, כי אויבם העקרי של הנאציזם והפאשיזם היו רוח היהודית והעם היהודי. הם ראו את קיומם כמובטח רק עם השמדת הרוח והעם היהודי. הרוח היהודית והנוצרית עשו יד אחת במלחמתם נגד הברברים ונצחו. הרוח היהודית זשורה קשר כל ינתק עם העיר הקדושה - ירושלים. המאוזולאום הבינלאומי, בעיר הקדושה יהא הבטוי הנאות ביותר לנצחון הרוח היהודית והמקום המתאים ביותר לאותם קדושים, מעונים, אשר היו, נאבקו ומתו למען רוח זו.

המאוזולאום הבינלאומי חייב להפוך למרכז העולם התרבותי. יהיה זה מקום, בו יבקרו בני עמים שונים, מכל הדורות למען יכירו את הפאשיזם והנאציזם בפעולתו לפי הוכחות הסטוריות מוחשיות, של עמים שונים. על ידי עשיית הכרה עם הרוח והמעשים הקונקרטיים של הנאצים, ילמד הדור החדש, מה גדול ההרס שנגרם בעבר ועלול להגרם בעתיד. לימוד זה יקרב וילכד את החלק המכריע של האנושות התרבותית, המעריך את האנושי והנעלה שבאדם.

המהפכה המדעית של ימינו, שבה הטכנולוגיה והאוטומציה גורמות לשנויים כבירים בחיינו, ופוחחות אופקים עצומים לעתידנו, לא הביאה אתה, לצערנו, את ההתפתחות רפציפייסטית והמוסרית הנחוצה לאדם אשר נשאר על כן בלי פרופורציה מתאימה. על כן, יש פונקציה מיוחדת למאוזולאום הבינלאומי בירושלים, המשרת בעצם קיומו סמלים וערכים אנושיים ובמובן כללי מוכיח את חשיבות השלום לאנושות, בשבילה השלום הוא חיים והמלחמה היא מוות!

אנשי "יד ושם" פעלו גדולות למען הנצחת השואה והגבורה של עמנו. הזמנים החדשים דורשים מאתנו הרבה יותר מכך, לדעתנו ישנו קשר רעיוני הדוק בין "יד ושם" ובין המאוזולאום הבינלאומי. אחד קשור עם השני וזה משלים את זה.

מכאן אני מודה להנהלת "יד ושם" אשר ברוח זו הקציבה לנו שטח משלה בירושלים, למען נוכל להקים את מפעלנו.

בזמן שאני מביא לפניכם, רבותי, את התכנית להקמת המאוזולאום בירושלים, אין אני מתעלם מן המצב הקשה השורר בארץ, המיתון הכלכלי. אבל למרות הקשיים יש לפעול בשטח זה ללא דיחוי נוסף.

פונה אני בזה, אל ראש ממשלת ישראל מר לוי אשכול, בבקשה להכיר בחשיבות התכנית ולתמוך בה מבחינה מוסרית וארגונית. באותה הבקשה פונה אני גם אל המוסדות השונים בארץ. על ישיבה זו רבותי, לקבוע את היסוד והמסגרת לפעולה, בכדי שנוכל להתחיל בעבודה ממשית: אחד - לבחור ועד פעולה ישראלי למען הקמת המאוזולאום הבינלאומי. שנים, - לבחור ועדת כספים. בין תפקידי ועד הפעולה הישראלי: א. להקים ועד פעולה בינלאומי ולהזמין לראש הוועד הזה אישיות ידועה, אשר היתה קשורה במלחמה ובנצחון על הנאצים. ב. להקים מגבית בינלאומית, בפיקוח בינלאומי. ג. להכריז על מכרז בינלאומי לתכנית בנית המאוזולאום. ד. להתקשר עם כל ארגוני החיילים המשוחררים ממלחמת העולם השנייה, פרטיונים לוחמים משארית הפליטה וכו', לקרבם לענין על ידי פעולת הסברה ענפה ועוד...

עד כה פעלנו על-ידי אמצעים צנועים ביותר, למרות זאת, השגנו הד חיובי בכמה ארצות חוץ. גדולה היא הסכנה ותוסיף ותגדל במידה ונשב בחבוק ידיים ובאפס מעשה. רבה המלאכה, אנו ניתן את חלקנו ונשיג את מטרותנו בשתוף פעולה עם יתר העמים.

התכנית חביא תועלת רבה לעמנו ולמדינתנו. בשטח רוחני, מוסרי, חנוכי, מדיני ובטחוני. היא נחוצה לנו ולאנושות כולה. על-ידי עזרתנו הפעילה להקמת מוזולאום בינלאומי רבתי, נוכיח פעם נוספת בפני עצמנו והאנושות, את דרכנו ההסטורית הנאמנה המחבאת באהבת אנוש ובאמון באדם באשר הוא שם.

בשיחה השתתפו: מר משה ארנון, יעקב גורמן, שמאי רוזנבלום, חנן רוזן, ח. לזר, הרב ידידיה פרנקל, ד"ר א. לב, מ. כהנוביץ.

הישיבה החליטה:

1. להקים ועדה מאורגנת בהרכב ה"ה: פרופ. א. טרסקובר, אנשל רייס, הרב י. ידידיה פרנקל, סטפן גראייק, פסח בורשטיין, חנן רוזן, פרופ. מושקס, יוסף בק.
2. הוטל על החברים לבוא במגע עם מוסדות בינלאומיים שונים ובמיוחד עם ארגוני הלוחמים והמחתרת, וארגוני שרידי השואה בכל העולם, ולברר נכונותם להשתתף ברעיון ובמימון הקמת המאוזולאום הבינלאומי. לאחר קבלת תשובות הארגונים תתכנס הוועדה לדיון על המשך פעולותיה.

אחראי עבור הדו"ח: יוסף בק.

המכון הישראלי לבעיות בינלאומיות
לרעיון מדיני ולשאלות הארצות המתפתחות
תל-אביב, ת. ד. 17027

4 באפריל 1968
מספר 105/68

לכבוד
מר יוסף בק
רח' הירדן 60
רמת-גן

נשיאות כבוד:

ד"ר נ. גיר
(לשעבר יו"ר הכנסת)
ד"ר א. ל. פינקס
(יו"ר הנהלת הסוכנות)

הנהלה:

יצחק קורן, יו"ר
השגריר י. בן-דוד
ד"ר ל. ברנר, סגן היו"ר לעניני מחקר
ד"ר א. גלוברון
זאב הרינג
פרופ' מ. מוסקט, מנהל מדעי
ועורך, בעיתות ב"ל
עריד מ. דיסטן, מזכיר כללי

מר בק הנכבד,

בהמשך לשיחתנו ואחרי קריאתו מחדש של זכרון
הדברים מישיבתה הראשונה של ועדת המאוזוליאום
היזומה על ידך - מוצת אבי לנכון לשגר לך כמה
דברי פידוד.

נשיאות המועצה:

ד"ר מ. אבידור
ד"ר ב. אזניה, ח"כ
פרופ' י. ש. בלור
השר י. ברזילי
פרופ' ת. הלפרין
פרופ' י. הרשג
ד"ר י. מזור, יו"ר בפועל
ד"ר י. רוטנשטריך
השופט י. שילה

בראה לי שהסבצע ראוי להימשך גם כעת כשדרושה
לנו עוד יותר קמטיכה והבנה מצד חוגים טובים בעולם
וכשים לעשות להגברת דימויו כעם שוחר שלום ופועל
למען השלום ולמביעת השכחת לוחמיו.

במוחבי שמלית בקרוב להגשים את רעיונך ואבי
מפליץ לך מאד להתקשר בבירון זה גם עם ד"ר י.
רבינסון, אשר בשבוע הבא יהיה ב"יד ושם".

בכבוד רב ובברכה

פרופ' מ. מוסקט

לילה ב' 10.6.10

יום ב' 11.6.10 - אלק לילה

אם אהיה כוללתי הפחד, ואלו אהיה
אקראו ולא אפלוז אק בהן לוח וזאק.

26.6.10

7.7.10

לילה ב'

לילה ב'

Union Internationale de la Résistance et de la Déportation (U.I.R.D.)

International Union of Resistance and Deportee Movements -
Unione Internazionale della Resistenza e della Deportazione -
Internationale Union der Widerstandsbewegungen und der Deportation

Bruxelles, le 29 novembre 1965
28 place Flagey;

La IVe Conférence Internationale de la Résistance qui a réuni à TURIN, du 6 au 9 juillet 1961, les représentants de plus de 49 Associations nationales de la Résistance de la République de France, de l'Allemagne occidentale et d'Irlande, a décidé de transformer la Commission Internationale du Liaison et de Coordination de la Résistance, comprenant notamment le Comité d'Action Interallié de la Résistance (C.A.I.R.) en UNION INTERNATIONALE DE LA RÉSISTANCE et DE LA DÉPORTATION (U.I.R.D.).

HH/CC-2709/63

Monsieur Joseph BECK,
Givat Ada,
Israël.

Cher Monsieur,

Je vous remercie de la bienveillante attention que vous avez eue en m'adressant votre lettre du 21 novembre.

Entretemps je tiens à vous féliciter de votre initiative et vous adresse, Cher Monsieur, mes sentiments très distingués.

Henry

Hubert HALIN.

ASSOCIAZIONE NAZIONALE VITTIME CIVILI DI GUERRA

ENTE DI DIRITTO PUBBLICO (LEGGE 23 OTTOBRE 1956 n° 1239)
« Con rappresentanza e tutela dei Mutilati e Invalidi civili di guerra e dei congiunti dei Caduti civili di guerra »

C.so Vitt: Emanuele, 187

SEZIONE PROVINCIALE DI

ROMA

Il 17/12/964

PROT. PARTENZA N.

RISPOSTA AL N.

DEL

OGGETTO:

Gentile Amico,

Dante mi ha parlato a fondo della Sua iniziativa di erigere un Mausoleo per le vittime del nazismo.

Io, che ho molti amici nella Comunità Ebraica di Roma, ho diffuso la Sua idea.

I miei amici sono dispostissimi a prendere parte alla realizzazione da Lei ispirata.

Gradirebbero che i nomi dei loro cari fossero riportati nel marmo del monumento.

Essi sono disposti ad offrire un tanto (5.000=, 10.000=, ecc. lire) per nominativo.

Attendo una risposta su questo argomento, precisando ogni particolare sulla realizzazione del Suo progetto.

Mi scriva all'indirizzo sottoindicato.

Gradisca cordialissimi saluti.

Gaetano Annunziata

Gaetano ANNUNZIATA

V. G.A. Sartorio, 59

ROMA (Italia)

PEACE RESEARCH INSTITUTE-OSLO

A section of Institute for Social Research

P. O. Box 5052, Oslo 3

Cable: PEACERESEARCH, Oslo, Norway

Oslo, October 30, 1965

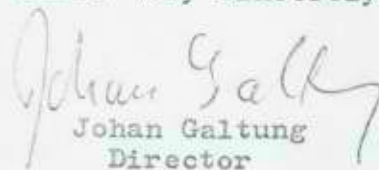
Our ref.: 1147/65
JG/ei

Mr. Joseph Beck,
Mausoleum of the Commemoration of Inter national
Victims of Facism and Nazism,
Givat Ada,
Israel.

Dear Sir,

Thank you so much for your letter of October 25. I find your idea excellent, but it falls outside the scope of the Journal of Peace Research and of the Peace Research Institute. For that reason I suggest that you address yourself to some other organizations in Oslo, for instance Folkereisingning Mot Krig, Kristian Augusts gt. 19, Oslo 1.

Yours very sincerely,

Johan Galtung
Director

COMUNE DI FIRENZE
GABINETTO DEL SINDACO

28 ottobre 1964

Mr. Joseph Beck
Givat Ada (Israele)

Con riferimento alla Sua lettera del 4 ottobre corrente, debbo informarla che il Sindaco di Firenze Prof. Giorgio La Pira, pur apprezzando altamente la Sua nobile iniziativa per l'erezione di un Mausoleo alla memoria di tutte le vittime del nazifascismo, non ha purtroppo alcuna possibilità di contribuire alla sua attuazione.

Con distinti saluti

IL CAPO DI GABINETTO
(Dr. Alfredo Nenci)

4

סגן שר הפתוח

ירושלים כח' בכסלו תש"ל
8 דצמ' 1969

אל : סגן ראש הממשלה

מאת: סגן שר הפתוח

הנדון: חשכל מזרח ירושלים

כפי שביקשתי שימסרו לך טלפוגרף בשבוע שעבר בחוצה ישיבה דהופה של ועדת השרים לענין ירושלים, כדי להבטיח הספקת חשכל במועד לשיכונים ההולכים ובגמרים בגבעת הסבתר ובהמשך לרמת אשכול.

חברת החשכל הירדנית בתבה את הסכמתה לחיבור 75 דירות בקרבת פאג'י שהן מהצד השני של הקו הירוק, אולם זה בתנאי שהסכמתם זו לא תפורש כתקדים וכהסכמה לחיבורים נוספים.

כדי לספק את הצריכה הגדולה, ביקשה החברה הירדנית להזמין שני דיזל-גנרטורים, בהספק ביחד של 10 מגו"ט, דבר שירחיב את ההספק שלהם לכ- 22 מגו"ט בסך הכל.

דרך זו של הספקה לא בראית לועדה שבראשותו של מר גל-עד עליה הוטל להשיג את הסכמת הירדנים להסדרי הספקה לאיזור הקונצסיה של החברה המזרח ירושלמית. ועדה זו הציעה לחברה שהיא תקנה חשכל in bulk מהרשת של חברת החשכל הישראלית שיש לה הספק של כ- 1000 מגו"ט ושהעומס הנוסף של מזרח ירושלים לא יכביד עליה כלל וכלל. ההספקה לצרכנים במזרח העיר באיזור הקונצסיה, תעשה ע"י החברה המזרח ירושלמית ובכך לא יהיה שום צורך לפגיעה באיזור הקונצסיה שלהם. הצעת הועדה פותרת גם את שאלת הקור לשעת חרום.

החברה הירדנית אינה מסכימה להצעה זו ודורשת שיותר לה גם לייצר את כל החשכל.

בחוצה ישיבת ועדת שרים כדי להנחות את הועדה בטיפול זה וכדי לקבוע את הצעדים ההכרחיים להביא להספקה סדירה של חשכל לשיכונים.

בברכה,

מלח

יהודה שפרי